

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

(2023/C 107/01)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
ΜΕΡΟΣ I ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	3
Κεφάλαιο 1	3
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
Κεφάλαιο 2	4
2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	4
2.1. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου και η επίπτωση του ΕΤΘΑΥ	4
2.1.1. Πεδίο εφαρμογής	4
2.1.2. Ενισχύσεις για άλλα μέτρα	5
2.1.3. Η επίπτωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139	5
2.2. Οριζόντιες και άλλες πράξεις για τις κρατικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας	6
2.3. Ενισχύσεις για κατηγορίες μέτρων που καλύπτονται από κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία	7
2.4. Υποχρέωση κοινοποίησης	8
2.5. Ορισμοί	9
Κεφάλαιο 3	11
3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ) ΤΗΣ ΣΛΕΕ	11
3.1. Πρώτος όρος: η ενίσχυση προωθεί την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας	12
3.1.1. Ενισχυόμενη οικονομική δραστηριότητα	12
3.1.2. Χαρακτήρας κινήτρου	12
3.1.3. Απουσία παραβίασης οποιασδήποτε σχετικής διάταξης του δικαίου της Ένωσης	14
3.2. Δεύτερος όρος: η ενίσχυση δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον	15
3.2.1. Ανάγκη για κρατική παρέμβαση	15
3.2.2. Καταλληλότητα της ενίσχυσης	16

3.2.3. Αναλογικότητα της ενίσχυσης	16
3.2.4. Διαφάνεια	19
3.2.5. Αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές	20
3.2.6. Στάθμιση των θετικών αποτελεσμάτων με τις αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης (κριτήριο εξισορρόπησης)	22
ΜΕΡΟΣ II ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	25
Κεφάλαιο 1	25
1. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ	25
1.1. Ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα	25
1.2. Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία	27
1.3. Ενισχύσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια και περιπτώσεων προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη και ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από τις εν λόγω νόσους των ζώων και περιπτώσεις προσβολής	29
1.4. Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα	31
1.5. Ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ζημιογόνα γεγονότα	32
Κεφάλαιο 2	33
2. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΞΟΧΩΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	33
2.1. Ενισχύσεις λειτουργίας σε εξόχως απόκεντρες περιοχές	33
2.2. Ενισχύσεις για την ανανέωση του αλιευτικού στόλου στις εξόχως απόκεντρες περιοχές	33
2.3. Ενισχύσεις για επενδύσεις σε εξοπλισμό που συμβάλλει στην αύξηση της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού που επιτρέπει στα σκάφη να επεκτείνουν τις αλιευτικές ζώνες τους για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας σε εξόχως απόκεντρες περιοχές	35
Κεφάλαιο 3	35
3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΣΤΟΛΟ ΚΑΙ ΠΑΥΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	35
3.1. Πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους	36
3.2. Αντικατάσταση ή εκσυγχρονισμός κύριου ή βοηθητικού κινητήρα	37
3.3. Αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους για τη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας ή της ενεργειακής απόδοσης	38
3.4. Ενίσχυση για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων	39
3.5. Ενισχύσεις για την προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων	42
3.6. Ενίσχυση ρευστότητας σε αλιείς	44
ΜΕΡΟΣ III ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	45
1. ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	45
2. ΡΗΤΡΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	46
3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ	46
4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΜΕΤΡΑ	47
5. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ	47
6. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ	48

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κεφάλαιο 1

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως». Παρότι η ΣΛΕΕ θεσπίζει την αρχή της απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων, σε ορισμένες περιπτώσεις, ενισχύσεις αυτού του είδους μπορεί να συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφοι 2 και 3 της ΣΛΕΕ.
- 2) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, οι κρατικές ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, μεταξύ άλλων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά. Δεύτερον, σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Τρίτον, οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, καθώς και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική, οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ.
- 3) Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή καθορίζει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιοχών που πληρούν τους όρους του άρθρου 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και μπορούν, ως εκ τούτου, να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζονται οι όροι βάσει των οποίων θα θεωρείται συμβατό με την εσωτερική αγορά μέτρο το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα.
- 4) Οι επιχειρήσεις σε όλα τα κράτη μέλη έχουν πρόσβαση σε κοινούς και περιορισμένους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους. Η κοινή αλιευτική πολιτική («ΚΑΠ») διασφαλίζει ότι οι εν λόγω θαλάσσιοι βιολογικοί πόροι, καθώς και η αλιεία και οι στόλοι που εκμεταλλεύονται τους εν λόγω πόρους, υπόκεινται σε διαχείριση κατά τρόπο ώστε οι πόροι να παραμένουν σε βιώσιμα επίπεδα. Οι κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας εντάσσονται στην ευρύτερη ΚΑΠ που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής η Ένωση παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [στο εξής: κανονισμός (ΕΕ) 2021/1139]⁽²⁾, με τον οποίο συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (στο εξής: ΕΤΘΑΥ). Ο εν λόγω κανονισμός επιτρέπει τη χορήγηση στήριξης σε παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, και καταρτίζει κατάλογο μη επιλέξιμων πράξεων και ορίζει αυστηρούς όρους για να διασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις και η αποζημίωση για τον στόλο συνάδουν με τους εν λόγω στόχους.
- 5) Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της κρατικής ενίσχυσης είναι ίδιες, ανεξάρτητα από το αν χρηματοδοτείται (έστω και εν μέρει) από τον ενωσιακό προϋπολογισμό ή από κράτος μέλος. Η Επιτροπή θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι θα πρέπει να υπάρχει συνέπεια και συνοχή μεταξύ της πολιτικής της για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων και της στήριξης που χορηγείται στο πλαίσιο της ΚΑΠ μέσω του ΕΤΘΑΥ. Για την εφαρμογή και ερμηνεία του παρόντος εγγράφου, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τους κανόνες της ΚΑΠ και εκείνους που διέπουν το ΕΤΘΑΥ.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 (ΕΕ L 247 της 13.7.2021, σ. 1).

- 6) Το 2019, η Επιτροπή δρομολόγησε αξιολόγηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ⁽³⁾, από την οποία προέκυψε ότι συνολικά το πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας είναι αποτελεσματικό, ελαχιστοποίησε τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και τις επιπτώσεις στις εμπορικές συναλλαγές, αύξησε τη διαφάνεια, τη συνέπεια και την ασφάλεια δικαίου και συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ. Ωστόσο, απαιτούνται ορισμένες στοχευμένες προσαρμογές για την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας με στόχο τη συνεκτική προσέγγιση μεταξύ των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στον εν λόγω τομέα και του ΕΤΘΑΥ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τους οριζόντιους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις πολιτικές που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ⁽⁴⁾, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας, στο πλαίσιο του κριτηρίου εξισορρόπησης (μέρος I ενότητα 3.2.6 του παρόντος εγγράφου).

Κεφάλαιο 2

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

2.1. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου και η επίπτωση του ΕΤΘΑΥ

2.1.1. Πεδίο εφαρμογής

- 7) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν τις αρχές που θα εφαρμόζει η Επιτροπή για να αξιολογεί αν οι ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ.
- 8) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε κάθε ενίσχυση που χορηγείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι συνιστώσες περιφερειακής ενίσχυσης που αφορούν τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Εφαρμόζονται επίσης σε όλες τις άλλες ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο των ενωσιακών ταμείων. Όταν μια ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής οριζόντιας ή άλλης πράξης για τις κρατικές ενισχύσεις, στην ενίσχυση αυτή εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο μέρος I ενότητα 2.2 του παρόντος εγγράφου.
- 9) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις. Οι μεγάλες επιχειρήσεις τείνουν να επηρεάζονται σε μικρότερο βαθμό από τις ανεπάρκειες της αγοράς σε σύγκριση με τις πολύ μικρές, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (στο εξής: ΜΜΕ ⁽⁵⁾). Επίσης, οι μεγάλες επιχειρήσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας έχουν περισσότερες πιθανότητες να είναι σημαντικοί παράγοντες της αγοράς και, ως εκ τούτου, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να στρεβλώσουν σε μεγάλο βαθμό τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές στην εσωτερική αγορά. Δεδομένου ότι οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μπορούν δυναμικά να προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού, οι κανόνες που περιέχονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις εναρμονίζονται με τους γενικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, και υπόκεινται στην αξιολόγηση της συμβατότητας βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ η οποία αναλύεται διεξοδικότερα στο μέρος I κεφάλαιο 3 του παρόντος εγγράφου.
- 10) Οι προβληματικές επιχειρήσεις εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου, εκτός εάν εφαρμόζεται εξαίρεση που προβλέπεται στο παρόν σημείο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι όταν μια επιχείρηση αντιμετωπίζει δυσκολίες, δεδομένου ότι απειλείται η ίδια η ύπαρξή της, δεν μπορεί να θεωρηθεί κατάλληλο όχημα για την προώθηση άλλων στόχων δημόσιας πολιτικής έως ότου διασφαλιστεί η βιωσιμότητά της. Συνεπώς, στις περιπτώσεις στις οποίες η δικαιούχος επιχείρηση της ενίσχυσης θεωρείται προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια του σημείου 31) στοιχείο ββ) του παρόντος εγγράφου, η ενίσχυση θα αξιολογείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων ⁽⁶⁾. Στη συνέχεια παρατίθενται εξαιρέσεις από τη γενική αρχή:
- α) ενίσχυση για την αντιστάθμιση απωλειών ή ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα και αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.1 του παρόντος εγγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.

⁽³⁾ ΕΕ C 217 της 2.7.2015, σ. 1.

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, COM(2019) 640 final της 11.12.2019.

⁽⁵⁾ Βλέπε ορισμό στο σημείο 31) στοιχείο ιη) του παρόντος εγγράφου.

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1).

- β) ενίσχυση για την αντιστάθμιση απωλειών ή ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατόν να εξομοιωθούν με θεομηνία, από ασθένειες των ζώων και από περιπτώσεις προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη και προστατευόμενα ζώα που αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.2, 1.3 ή 1.4 του παρόντος εγγράφου, όταν οι χρηματοοικονομικές δυσκολίες επιχείρησης που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας προκλήθηκαν από τα εν λόγω ζημιόγωνα γεγονότα, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ·
- γ) ενίσχυση για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια που αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.3 σημείο 188) στοιχεία α) έως γ) και ε) έως η) του παρόντος εγγράφου, όταν η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη λόγω κατάστασης έκτακτης ανάγκης και λόγω της ανάγκης προστασίας της δημόσιας υγείας, υπό την προϋπόθεση ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ· και
- δ) ενίσχυση που αφορά δράσεις ενημέρωσης και μέτρα προώθησης γενικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του μέρους I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3 του παρόντος εγγράφου.
- 11) Κατά την αξιολόγηση ενίσχυσης που χορηγείται σε επιχείρηση για την οποία εκκρεμεί εντολή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής με την οποία ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη το ποσό των ενισχύσεων που απομένει να ανακτηθεί⁽⁷⁾. Αυτό δεν ισχύει για τις ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ (μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.1 του παρόντος εγγράφου) και για τις ενισχύσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια βάσει του μέρους II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.3 σημείο 188) στοιχεία α) έως γ) και ε) έως η) του παρόντος εγγράφου.
- 12) Για τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Βόρεια Ιρλανδία, όταν ένα μέτρο απαιτεί τη συμμόρφωση με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 ή στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139, πρέπει να παρέχονται ισοδύναμες πληροφορίες στην κοινοποίηση προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

2.1.2. Ενισχύσεις για άλλα μέτρα

- 13) Όταν η ενίσχυση δεν αντιστοιχεί σε ένα από τα είδη ενίσχυσης που αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαια 1, 2 ή 3 και στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητες 2.2. και 2.3 του παρόντος εγγράφου, δεν είναι καταρχήν συμβατή με την εσωτερική αγορά. Εάν ένα κράτος μέλος προτίθεται ωστόσο να χορηγήσει τέτοια ενίσχυση ή χορηγεί τέτοια ενίσχυση, η Επιτροπή θα την αξιολογεί κατά περίπτωση απευθείας με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες που καθορίζονται στα άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ και, κατ' αναλογία, στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν σαφώς ότι η ενίσχυση συμμορφώνεται με τις αρχές που ορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 του παρόντος εγγράφου. Ειδικότερα, η Επιτροπή εξετάζει αν τα θετικά αποτελέσματα της ενίσχυσης υπερεισχύουν των αρνητικών επιπτώσεων που έχουν διαπιστωθεί ως προς τον ανταγωνισμό και τις εμπορικές συναλλαγές. Η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά μόνο εάν τα θετικά αποτελέσματα υπερεισχύουν των αρνητικών επιπτώσεων, όπως ορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 ενότητα 3.2.6 του παρόντος εγγράφου.

2.1.3. Η επίπτωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139

- 14) Το άρθρο 42 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι το κεφάλαιο της ΣΛΕΕ σχετικά με τους κανόνες του ανταγωνισμού, στους οποίους περιλαμβάνονται οι κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, εφαρμόζεται στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων —στα οποία περιλαμβάνονται τα προϊόντα του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας⁽⁸⁾— μόνο κατά το μέτρο που ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 39 της ΣΛΕΕ.
- 15) Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, τα άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη σε επιχειρήσεις του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Ωστόσο, το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 προβλέπει εξαίρεση από τον εν λόγω γενικό κανόνα, καθώς ορίζει ότι τα άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται στις πληρωμές που

⁽⁷⁾ Βλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 1995, TWD κατά Επιτροπής, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-244/93 και T-486/93, EU:T:1995:160.

⁽⁸⁾ Άρθρο 38 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ: «Ως “γεωργικά προϊόντα” νοούνται τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, καθώς και τα προϊόντα πρώτης μεταποίησης τα οποία έχουν άμεση σχέση με αυτά. Οι αναφορές στην κοινή γεωργική πολιτική ή τη γεωργία και η χρήση του όρου “γεωργικός” νοούνται ως συμπεριλαμβανόμενες την αλιεία, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του εν λόγω τομέα.»

πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της ΣΛΕΕ. Δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, τα άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται, αν οι εθνικές διατάξεις θεσπίζουν δημόσια χρηματοδότηση όσον αφορά τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας η οποία υπερβαίνει τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139. Στην περίπτωση αυτή, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται στην εν λόγω δημόσια χρηματοδότηση συνολικά. Ως εκ τούτου, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται: α) στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 i) σε οποιαδήποτε δημόσια χρηματοδότηση υπερβαίνει τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και ii) σε πληρωμές βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 που δεν εμπίπτουν στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας κατά την έννοια του άρθρου 42 της ΣΛΕΕ· και β) στις εθνικές πληρωμές που πραγματοποιούνται εκτός του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.

- 16) Το ΕΤΘΑΥ βασίζεται σε μια απλή δομή χωρίς προκαθορισμένα μέτρα ή λεπτομερείς κανόνες επιλεξιμότητας σε επίπεδο Ένωσης, με εξαίρεση ορισμένα μέτρα στήριξης. Περιγράφει ειδικούς στόχους σε κάθε προτεραιότητα. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν στο πρόγραμμά τους τα καταλληλότερα μέσα για την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται ευρέως και των προτεραιοτήτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ. Διάφορα μέτρα που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη στα εν λόγω προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν να λάβουν στήριξη βάσει των κανόνων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾.
- 17) Ορισμένες πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 ενδέχεται να μη συνιστούν πληρωμές στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της ΣΛΕΕ. Αυτό μπορεί να ισχύει, παραδείγματος χάριν, για ορισμένες πληρωμές που αφορούν δράσεις βάσει των άρθρων 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.
- 18) Οι πληρωμές βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 που δεν εμπίπτουν στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας διέπονται από τους κανόνες της ΣΛΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Όταν οι εν λόγω πληρωμές συνιστούν κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να αξιολογούνται βάσει των σχετικών πράξεων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- 19) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται ως πρόσθετη χρηματοδότηση για την εφαρμογή της αντιστάθμισης που αναφέρεται στα άρθρα 24, 35, 36 και 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139. Ωστόσο, όταν τα κράτη μέλη χορηγούν πρόσθετη χρηματοδότηση για τη στήριξη της αντιστάθμισης πρόσθετου κόστους που επιβαρύνει τις επιχειρήσεις στον τομέα της αλιείας, της εκτροφής, της μεταποίησης και της εμπορίας ορισμένων προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας οι οποίες είναι εγκατεστημένες στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, τα κράτη μέλη κοινοποιούν την κρατική ενίσχυση στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να την εγκρίνει σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 στο πλαίσιο της εν λόγω αντιστάθμισης. Επομένως, η εν λόγω κρατική ενίσχυση θεωρείται ότι κοινοποιείται κατά την έννοια του άρθρου 108 παράγραφος 3 πρώτη περίοδος της ΣΛΕΕ.

2.2. Οριζόντιες και άλλες πράξεις για τις κρατικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

- 20) Στην περίπτωση ενισχύσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ορισμένων οριζόντιων κατευθυντήριων γραμμών ή άλλων πράξεων που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή, η Επιτροπή θα αξιολογεί τις εν λόγω ενισχύσεις με βάση τις αρχές που καθορίζονται στις σχετικές ενότητες των εν λόγω οριζόντιων και άλλων πράξεων για τις κρατικές ενισχύσεις από κοινού με τους όρους που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 ενότητα 3.2.6 του παρόντος εγγράφου.
- 21) Σε αυτές τις οριζόντιες κατευθυντήριες γραμμές και άλλες πράξεις περιλαμβάνονται τα κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων για επαγγελματική εκπαίδευση οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα ⁽¹⁰⁾, οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου ⁽¹¹⁾, το πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία ⁽¹²⁾, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

⁽¹⁰⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων για επαγγελματική εκπαίδευση οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα (ΕΕ C 188 της 11.8.2009, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου (ΕΕ C 508 της 16.12.2021, σ. 1).

⁽¹²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (ΕΕ C 198 της 27.6.2014, σ. 1).

περιβάλλοντος και της ενέργειας 2022 ⁽¹³⁾, οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων ⁽¹⁴⁾, οι κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων ⁽¹⁵⁾ και τα κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και σε εργαζομένους με αναπηρία οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα ⁽¹⁶⁾.

- 22) Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2022-2027 ⁽¹⁷⁾ δεν εφαρμόζονται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εκτός από την περίπτωση στην οποία χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις στον εν λόγω τομέα στο πλαίσιο καθεστώτος οριζόντιων περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας.

2.3. Ενισχύσεις για κατηγορίες μέτρων που καλύπτονται από κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία

- 23) Όταν οι ενισχύσεις προς όφελος ΜΜΕ ή μεγάλων επιχειρήσεων είναι του ίδιου είδους με ενισχύσεις που εμπίπτουν σε κατηγορία ενισχύσεων οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με έναν από τους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία που αναφέρονται στο σημείο 28) στοιχείο α), η Επιτροπή θα αξιολογεί τις ενισχύσεις λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση της συμβατότητας βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ η οποία αναλύεται διεξοδικότερα στο μέρος I κεφάλαιο 3, την παρούσα ενότητα, καθώς και τα κριτήρια που καθορίζονται για κάθε κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπεται στους εν λόγω κανονισμούς.
- 24) Η Επιτροπή θα αξιολογεί κατά περίπτωση τις ενισχύσεις που δεν πληρούν όλα τα κριτήρια του σχετικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία. Εάν η ενίσχυση υπερβαίνει τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στον σχετικό κανονισμό, το κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει την αιτιολόγηση και την αναγκαιότητα της ενίσχυσης.
- 25) Σε σχέση με τα σημεία 23) και 24):
- α) οι ενισχύσεις του ίδιου είδους με τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473 της Επιτροπής ⁽¹⁸⁾, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά, εάν πληρούν τους ειδικούς όρους που προβλέπονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.1 του παρόντος εγγράφου·
  - β) οι ενισχύσεις του ίδιου είδους με τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία ενισχύσεων για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά, εάν πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.2 του παρόντος εγγράφου·
  - γ) οι ενισχύσεις του ίδιου είδους με τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία ενισχύσεων για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης των ασθενειών των ζώων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά, εάν πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.3 του παρόντος εγγράφου·
  - δ) οι ενισχύσεις του ίδιου είδους με τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία ενισχύσεων για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 53 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά, εάν πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.4 του παρόντος εγγράφου·

⁽¹³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (ΕΕ C 80 της 18.2.2022, σ. 1).

⁽¹⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων (ΕΕ C 25 της 26.1.2013, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων για την απασχόληση εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και εργαζομένων με αναπηρία οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα (ΕΕ C 188 της 11.8.2009, σ. 6).

⁽¹⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα (ΕΕ C 153 της 29.4.2021, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2473 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 327 της 21.12.2022, σ. 82).

- ε) οι ενισχύσεις του ίδιου είδους με τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία ενισχύσεων για την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ασθένειες των ζώων, θεομηνίες, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, και προστατευόμενα ζώα, οι οποίες αναφέρονται στα άρθρα 43, 48, 50 και 52 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά, εάν πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.5 του παρόντος εγγράφου· και
- στ) οι ενισχύσεις του ίδιου είδους με τις ενισχύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία ενισχύσεων για την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά, εάν πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 3 ενότητα 3.1 του παρόντος εγγράφου.

2.4. Υποχρέωση κοινοποίησης

- 26) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αφορούν τα καθεστώτα ενισχύσεων και τις μεμονωμένες ενισχύσεις.
- 27) Η Επιτροπή υπενθυμίζει σε όλα τα κράτη μέλη την υποχρέωσή τους να κοινοποιούν κάθε σχέδιο για τη χορήγηση νέων ενισχύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽¹⁹⁾.
- 28) Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης στα κράτη μέλη τις περιπτώσεις στις οποίες δεν απαιτείται κοινοποίηση στην Επιτροπή:
- α) ενισχύσεις που είναι σύμφωνες με έναν από τους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία, οι οποίοι έχουν εκδοθεί βάσει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 ⁽²⁰⁾ του Συμβουλίου, εάν εφαρμόζονται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, και ειδικότερα:
- i) ενισχύσεις που είναι σύμφωνες με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473· και
- ii) ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση, ενισχύσεις για την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση, ενισχύσεις στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης, ενισχύσεις καινοτομίας προς ΜΜΕ, ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση και εργαζομένους με αναπηρία, περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις σε εξόχως απόκεντρες περιοχές, καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας, ενισχύσεις που χορηγούνται για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας και ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτικά προϊόντα τα οποία στηρίζονται από το Ταμείο InvestEU, εξαιρουμένων των πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής ⁽²¹⁾, οι οποίες είναι σύμφωνες με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής ⁽²²⁾.
- β) ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είναι σύμφωνες με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 717/2014.
- 29) Υπενθυμίζεται στα κράτη μέλη ότι το σύστημα χρηματοδότησης, παραδείγματος χάριν με εισφορές εξομοιούμενες προς φόρους, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ενίσχυσης ⁽²³⁾.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1).

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45).

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

⁽²³⁾ Βλ. απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2013, *Télévision française 1 (TF1) κατά Επιτροπής*, T-275/11, EU:T:2013:535, σκέψεις 41-44· απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2005, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, υπόθεση C-174/02, EU:C:2005:10· σκέψη 26· απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, *Laboratoires Boiron SA κατά Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (Urssaf) de Lyon*, η οποία υπεισήλθε στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS), υπόθεση C-526/04, EU:C:2006:528· απόφαση της 11ης Μαρτίου 1992, *Compagnie commerciale de l'Ouest κατά Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 και C-83/90, EU:C:1992:118· απόφαση της 23ης Απριλίου 2002, *Niels Nygård κατά Svineafgiftsfonden και Ministeriet for Fødevarer*, υπόθεση C-234/99, EU:C:2002:244· απόφαση της 17ης Ιουλίου 2008, *Essent Network Noord κ.λπ.*, C-206/06, EU:C:2008:413, σκέψη 90· απόφαση της 11ης Ιουλίου 2014, *DTS Distribuidora de Televisión Digital κατά Επιτροπής*, υπόθεση T-533/10, EU:T:2014:629, σκέψεις 50-52.

- 30) Στην περίπτωση των καθεστώτων ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται από ειδικές επιβαρύνσεις οι οποίες επιβάλλονται σε ορισμένα προϊόντα αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, και ιδίως από εισφορές εξομοιούμενες προς φόρους, η Επιτροπή θα αξιολογεί το καθεστώς με βάση τις αρχές που προβλέπονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και τους όρους της εφαρμοστέας ενότητας του παρόντος εγγράφου. Μόνο οι ενισχύσεις που ωφελούν εξίσου τα εγχώρια και τα εισαγόμενα προϊόντα μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά.

2.5. Ορισμοί

- 31) Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «ενίσχυση»: κάθε μέτρο το οποίο πληροί το σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ·
  - β) «ενίσχυση ad hoc»: ενίσχυση που δεν χορηγείται βάσει καθεστώτος ενισχύσεων·
  - γ) «ένταση ενίσχυσης»: το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων·
  - δ) «καθεστώς ενισχύσεων»: κάθε πράξη βάσει της οποίας, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εκτέλεσης, μπορούν να χορηγούνται μεμονωμένες ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι οποίες ορίζονται στην εν λόγω πράξη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο και κάθε πράξη βάσει της οποίας μπορεί να χορηγείται ενίσχυση μη συνδεδεμένη με συγκεκριμένο έργο σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις για αόριστο χρονικό διάστημα και/ή για απροσδιόριστο ποσό·
  - ε) «μέτρα βιοασφάλειας»: το σύνολο των διαχειριστικών και φυσικών μέτρων που έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να μειωθεί ο κίνδυνος εισαγωγής, ανάπτυξης και διασποράς ασθενειών προς, από και σε: i) ζωικό πληθυσμό ή ii) εγκατάσταση, ζώνη, διαμέρισμα, μέσο μεταφοράς ή οποιονδήποτε άλλον εξοπλισμό ή οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση ή τοποθεσία·
  - στ) «μέτρα καταπολέμησης και εξάλειψης»: μέτρα σχετικά με νόσους των ζώων για τις οποίες η αρμόδια αρχή έχει αναγνωρίσει επίσημα την ύπαρξη εστίας ή σχετικά με χωροκατακτητικά ξένα είδη για τα οποία η αρμόδια αρχή έχει αναγνωρίσει επίσημα την παρουσία τους·
  - ζ) «ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης»: η ημερομηνία της απόδοσης, στην δικαιούχο επιχείρηση, του ένομου δικαιώματος να δεχθεί την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς·
  - η) «διαρπαγή»: αρπαγή ιχθύων που έχουν πιαστεί σε δίχτυα, ή διατηρούνται σε τεχνητές λίμνες, από προστατευόμενα ζώα, όπως φώκιες, θαλάσσιες ενυδρίδες και θαλάσσια πτηνά·
  - θ) «σχέδιο αξιολόγησης»: έγγραφο που καλύπτει ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενισχύσεων και περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες ελάχιστες πτυχές: τους στόχους προς αξιολόγηση, τα ερωτήματα αξιολόγησης, τους δείκτες αποτελεσμάτων, την προβλεπόμενη μέθοδο διεξαγωγής της αξιολόγησης, τις απαιτήσεις συλλογής δεδομένων, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας υποβολής της ενδιάμεσης και της τελικής έκθεσης αξιολόγησης, την περιγραφή του ανεξάρτητου φορέα που θα διενεργήσει την αξιολόγηση ή τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για την επιλογή του και τις λεπτομέρειες για τη δημοσιοποίηση της αξιολόγησης·
  - ι) «προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: τα προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾·
  - ια) «προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας»: ο τομέας της οικονομίας που περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας·
  - ιβ) «αλιευτική ικανότητα»: η χωρητικότητα ενός σκάφους σε μονάδες GT (ολική χωρητικότητα) και η ισχύς του σε μονάδες kW, όπως ορίζεται στα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1130 ⁽²⁵⁾·
  - ιγ) «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης»: το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό τη μορφή επιχορήγησης στη δικαιούχο επιχείρηση, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων·

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1130 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, που ορίζει τα χαρακτηριστικά των αλιευτικών σκαφών (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 1).

- ιδ) «μεμονωμένη ενίσχυση»: ενίσχυση ad hoc και ενίσχυση που χορηγείται σε μεμονωμένες δικαιούχους επιχειρήσεις βάσει καθεστώτος ενισχύσεων·
- ιε) «αλιεία εσωτερικών υδάτων»: οι αλιευτικές δραστηριότητες που εκτελούνται για εμπορικούς σκοπούς στα εσωτερικά ύδατα με σκάφη ή άλλα μέσα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται για την αλιεία σε πάγο·
- ιστ) «χωροκατακτητικά ξένα είδη»: χωροκατακτητικά ξένα είδη ενωσιακού ενδιαφέροντος και χωροκατακτητικά ξένα εθνικού ενδιαφέροντος όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημεία 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁶⁾ [«κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014»·
- ιζ) «μεγάλες επιχειρήσεις»: κάθε επιχείρηση που δεν πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473·
- ιη) «πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)»: οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473·
- ιθ) «ενισχύσεις λειτουργίας»: οι ενισχύσεις που έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα την αύξηση της ρευστότητας επιχείρησης, τη μείωση του κόστους παραγωγής της ή τη βελτίωση των εσόδων της, και ειδικότερα οι ενισχύσεις που υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τις παραγόμενες ή διατιθέμενες στο εμπόριο ποσότητες, τις τιμές των προϊόντων, τις παραγόμενες μονάδες ή τα μέσα παραγωγής·
- κ) «εξόχως απόκεντρες περιοχές»: οι περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ ⁽²⁷⁾·
- κα) «μέτρα πρόληψης»: μέτρα σχετικά με νόσους των ζώων ή χωροκατακτητικά ξένα είδη που δεν έχουν ακόμη εμφανιστεί·
- κβ) «μεταποίηση και εμπορία»: όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας, της παραγωγής και της διανομής που πραγματοποιούνται από τη στιγμή της εκφόρτωσης ή της αλιεύσης μέχρι το στάδιο του τελικού προϊόντος·
- κγ) «προστατευόμενο ζώο»: κάθε ζώο πλην των ιχθύων που προστατεύεται είτε από την ενωσιακή είτε από την εθνική νομοθεσία·
- κδ) «επιστρεπτέα προκαταβολή»: δάνειο για έργο, το οποίο χορηγείται σε μία ή περισσότερες δόσεις και οι όροι αποπληρωμής του οποίου εξαρτώνται από το αποτέλεσμα του έργου·
- κε) «ζημιογόνα γεγονότα»: θεομηνίες, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, ασθένειες των ζώων, περιπτώσεις προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη ή ζημιές που προκαλούνται από τη συμπεριφορά προστατευόμενων ζώων·
- κστ) «παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας»: αλιευτικές δραστηριότητες που διεξάγονται από: α) αλιευτικά σκάφη για θαλάσσια και εσωτερικά ύδατα συνολικού μήκους μικρότερου των 12 μέτρων, τα οποία δεν χρησιμοποιούν συρόμενα εργαλεία, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾· ή β) πεζούς αλιείς, συμπεριλαμβανομένων των συλλεκτών οστράκων·
- κζ) «έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα»: είτε η έναρξη των δραστηριοτήτων ή των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή τη χρήση υπηρεσιών ή ανάληψη άλλης δέσμευσης που καθιστά το έργο ή τη δραστηριότητα μη αναστρέψιμα, όποιο από τα ανωτέρω είναι προγενέστερο· η αγορά γης και εργασίες προπαρασκευής, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών·
- κη) «προβληματική επιχείρηση»: επιχείρηση που πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στην ενότητα 2.2 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων ⁽²⁹⁾ ή η διάδοχός της·

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 35).

⁽²⁷⁾ Γουαδελούπη, Γαλλική Γουιάνα, Μαρτινίκα, Μαγιότ, Ρεϊνιόν, Άγιος Μαρτίνος, Αζόρες, Μαδέρα και Κανάριες Νήσοι (ΕΕ C 202 της 7.6.2016, σ. 195).

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1967/2006 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο Θάλασσα, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1626/94 (ΕΕ L 409 της 30.12.2006, σ. 11).

⁽²⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1).

- 32) Πέραν των ορισμών που παρατίθενται στην παρούσα ενότητα, εφαρμόζονται, κατά περίπτωση, οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες πράξεις που παρατίθενται στα σημεία 21), 22) και στο σημείο 28) στοιχείο α) του παρόντος εγγράφου και οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013⁽³⁰⁾ και στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.

Κεφάλαιο 3

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Γ) ΤΗΣ ΣΛΕΕ

- 33) Βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει συμβατές με την εσωτερική αγορά κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.
- 34) Κατά συνέπεια, για να αξιολογηθεί αν ένα μέτρο ενίσχυσης για τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μπορεί να θεωρηθεί συμβατό με την εσωτερική αγορά, η Επιτροπή προσδιορίζει αν το μέτρο ενίσχυσης προωθεί την ανάπτυξη ορισμένης οικονομικής δραστηριότητας (πρώτος όρος) και αν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον (δευτέρος όρος).
- 35) Στο παρόν κεφάλαιο, η Επιτροπή διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο θα διενεργεί την αξιολόγηση της συμβατότητας. Καθορίζει γενικούς όρους συμβατότητας και, κατά περίπτωση, ειδικούς όρους για τα καθεστώτα ενισχύσεων και πρόσθετους όρους για μεμονωμένες ενισχύσεις που υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης.
- 36) Για τη διενέργεια της αξιολόγησης που αναφέρεται στο σημείο 34), η Επιτροπή θα εξετάζει τις ακόλουθες πτυχές:
- α) πρώτος όρος: η ενίσχυση προωθεί την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας:
- i) προσδιορισμός της σχετικής οικονομικής δραστηριότητας (ενότητα 3.1.1 του παρόντος κεφαλαίου)·
  - ii) χαρακτήρας κινήτρου: η ενίσχυση πρέπει να μεταβάλλει τη συμπεριφορά της/των οικείας/-ων επιχείρησης/-ήσεων κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αναπτύσσει/-ουν πρόσθετες δραστηριότητες τις οποίες δεν θα ανέπτυξε/-αν χωρίς την ενίσχυση ή θα ανέπτυξε/-αν σε περιορισμένο βαθμό ή με διαφορετικό τρόπο (ενότητα 3.1.2 του παρόντος κεφαλαίου)·
  - iii) η ενίσχυση δεν αντιβαίνει στις σχετικές διατάξεις και τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου (ενότητα 3.1.3 του παρόντος κεφαλαίου)·
- β) δεύτερος όρος: η ενίσχυση δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον:
- i) ανάγκη για κρατική παρέμβαση: η ενίσχυση πρέπει να επιφέρει ουσιαστική βελτίωση την οποία δεν δύναται να επιτύχει η ίδια η αγορά, για παράδειγμα επανορθώνοντας μια ανεπάρκεια της αγοράς ή αντιμετωπίζοντας κάποιο πρόβλημα σχετικά με τα ίδια κεφάλαια ή τη συνοχή, κατά περίπτωση (ενότητα 3.2.1 του παρόντος κεφαλαίου)·
  - ii) καταλληλότητα της ενίσχυσης: η προτεινόμενη ενίσχυση πρέπει να αποτελεί κατάλληλο μέσο άσκησης πολιτικής για την προώθηση της ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας (ενότητα 3.2.2 του παρόντος κεφαλαίου)·
  - iii) αναλογικότητα της ενίσχυσης (περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο απαιτούμενο): το ποσό και η ένταση της ενίσχυσης πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο απαιτούμενο για την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων ή δραστηριοτήτων από την/τις οικεία/-ες επιχείρησης/-ήσεις (ενότητα 3.2.3 του παρόντος κεφαλαίου)·
  - iv) διαφάνεια της ενίσχυσης: τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, οι οικονομικοί φορείς και το κοινό πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πράξεις και τις συναφείς πληροφορίες που αφορούν τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει αυτών (ενότητα 3.2.4 του παρόντος κεφαλαίου).
  - v) αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών επιπτώσεων της ενίσχυσης στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές (ενότητα 3.2.5 του παρόντος κεφαλαίου)·
  - vi) στάθμιση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει η ενίσχυση στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών (κριτήριο εξισορρόπησης) (ενότητα 3.2.6 του παρόντος κεφαλαίου).

⁽³⁰⁾ Περιλαμβάνονται οι εξής ορισμοί: «ύδατα της Ένωσης», «θαλάσσιοι βιολογικοί πόροι», «βιολογικοί πόροι γλυκών υδάτων», αλιευτικό σκάφος, του «ενωσιακό αλιευτικό σκάφος», «είσοδος στον στόλο», «μέγιστη βιώσιμη απόδοση», «προληπτική προσέγγιση στη διαχείριση της αλιείας» και «οικοσυστημική προσέγγιση της διαχείρισης της αλιείας».

- 37) Το συνολικό αποτέλεσμα ορισμένων κατηγοριών καθεστώτων μπορεί επίσης να υπόκειται στην υποχρεωτική διενέργεια εκ των υστέρων αξιολόγησης, όπως περιγράφεται στα σημεία 326) έως 333). Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή δύναται να περιορίσει τη διάρκεια των εν λόγω καθεστώτων (συνήθως σε τέσσερα έτη ή λιγότερο), με δυνατότητα εκ νέου κοινοποίησης της παράταξής τους στη συνέχεια.
- 38) Τα εν λόγω γενικά κριτήρια συμβατότητας εφαρμόζονται σε όλες τις ενισχύσεις που αναφέρονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, εκτός εάν προβλέπονται παρεκκλίσεις στο μέρος I κεφάλαιο 3 ενότητες 3.1 και 3.2 του παρόντος εγγράφου, επειδή συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι που πρέπει να ληφθούν υπόψη στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

3.1. Πρώτος όρος: η ενίσχυση προωθεί την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας

3.1.1. Ενισχυόμενη οικονομική δραστηριότητα

- 39) Η Επιτροπή θα προσδιορίζει, με βάση τις πληροφορίες που παρέχει το κράτος μέλος, ποια οικονομική δραστηριότητα θα λάβει στήριξη από το κοινοποιηθέν μέτρο.
- 40) Το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει ότι η ενίσχυση αποσκοπεί στην προώθηση της ανάπτυξης της προσδιορισθείσας οικονομικής δραστηριότητας.
- 41) Οι ενισχύσεις για την πρόληψη ή τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των οικονομικών δραστηριοτήτων στο κλίμα ή στο περιβάλλον ή στον στόχο διατήρησης της ΚΑΠ μπορούν να διευκολύνουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων αυξάνοντας τη βιωσιμότητα της σχετικής οικονομικής δραστηριότητας.
- 42) Τα κράτη μέλη πρέπει να περιγράφουν αν και με ποιον τρόπο η ενίσχυση θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ και, στο πλαίσιο της εν λόγω πολιτικής, των στόχων του ΕΤΘΑΥ και να περιγράφουν ειδικότερα τα αναμενόμενα οφέλη της ενίσχυσης.
- 43) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με το μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1, 1.2, 1.3 και 1.4 και το μέρος II κεφάλαιο 3 ενότητες 3.5, 3.4 και 3.6 του παρόντος εγγράφου μπορούν να προωθήσουν την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, δεδομένου ότι χωρίς ενίσχυση η ανάπτυξη αυτή ενδέχεται να μην επιτευχθεί στον ίδιο βαθμό.

Πρόσθετοι όροι για μεμονωμένα κοινοποιήσιμες ενισχύσεις βάσει καθεστώτος ενισχύσεων

- 44) Κατά τη χορήγηση ενισχύσεων σε μεμονωμένα κοινοποιήσιμα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο καθεστώτος, η χορηγούσα αρχή πρέπει να εξηγήσει πώς το έργο που επιλέγεται θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου του καθεστώτος. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανατρέχουν στις πληροφορίες που παρέχει ο αιτών την ενίσχυση.

3.1.2. Χαρακτήρας κινήτρου

- 45) Οι ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μπορούν να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά μόνο εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Η ενίσχυση λειτουργεί ως κίνητρο όταν μεταβάλλει τη συμπεριφορά επιχείρησης κατά τρόπο ώστε η επιχείρηση να αναλάβει πρόσθετες δραστηριότητες οι οποίες συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τομέα και τις οποίες δεν θα αναλάμβανε χωρίς την ενίσχυση ή τις οποίες θα αναλάμβανε σε μικρότερο βαθμό ή με διαφορετικό τρόπο. Ωστόσο, η ενίσχυση δεν πρέπει να επιδοτεί το κόστος δραστηριότητας με το οποίο θα επιβαρυνθεί ούτως ή άλλως μια επιχείρηση και δεν πρέπει να αντισταθμίζει τον συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο οικονομικής δραστηριότητας.
- 46) Πλην εξαιρέσεων που προβλέπονται ρητά από τη νομοθεσία της Ένωσης ή τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν απλώς στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων χωρίς να συμβάλλουν κατά κανέναν τρόπο στην ανάπτυξη του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, και ειδικότερα οι ενισχύσεις που χορηγούνται αποκλειστικά με βάση την τιμή, την ποσότητα, τη μονάδα παραγωγής ή τη μονάδα μέσω παραγωγής θεωρείται ότι συνιστούν ενισχύσεις λειτουργίας οι οποίες δεν είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά. Επιπλέον, εξαιτίας ακριβώς του χαρακτήρα τους, οι ενισχύσεις αυτές είναι πολύ πιθανό να παρακωλύσουν τη λειτουργία των μηχανισμών που διέπουν την οργάνωση της εσωτερικής αγοράς.
- 47) Οι ενισχύσεις λειτουργίας και οι ενισχύσεις για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης με υποχρεωτικά πρότυπα δεν είναι καταρχήν συμβατές με την εσωτερική αγορά, πλην εξαιρέσεων που προβλέπονται ρητά από την ενωσιακή νομοθεσία ή τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές και σε άλλες δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις.

- 48) Οι ενισχύσεις που καλύπτονται από το μέρος II κεφάλαιο 1 θα πρέπει να περιορίζονται στη στήριξη επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και αντιμετωπίζουν διάφορες δυσχέρειες παρότι έχουν καταβάλει εύλογες προσπάθειες να ελαχιστοποιήσουν τους σχετικούς κινδύνους. Οι κρατικές ενισχύσεις δεν θα πρέπει να αποτελούν κίνητρο για την ανάληψη περιττών κινδύνων από τις επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας πρέπει οι ίδιες να υφίστανται τις συνέπειες απερισκεπτών επιλογών ως προς τις μεθόδους παραγωγής ή τα προϊόντα. Για παράδειγμα, η αρχή αυτή εφαρμόζεται στο μέρος II κεφάλαιο 3 ενότητες 3.4, 3.5 και 3.6.
- 49) Για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο σημείο 45), η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις δεν έχουν χαρακτήρα κινήτρου για τη δικαιούχο επιχείρηση στις περιπτώσεις που οι εργασίες για το σχετικό έργο ή δραστηριότητα έχουν ήδη ξεκινήσει προτού η δικαιούχος επιχείρηση υποβάλει την αίτηση ενίσχυσης στις εθνικές αρχές.
- 50) Η αίτηση ενίσχυσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον την επωνυμία του αιτούντος και το μέγεθος της επιχείρησης, την περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένου του τόπου και των ημερομηνιών έναρξης και λήξης, το ποσό της ενίσχυσης που απαιτείται για την υλοποίηση, καθώς και τις επιλέξιμες δαπάνες.
- 51) Επιπλέον, οι μεγάλες επιχειρήσεις πρέπει να περιγράφουν στην αίτηση ποια θα ήταν η κατάσταση χωρίς τη χορήγηση ενίσχυσης, ως αντίστροφο σενάριο ή εναλλακτικό έργο ή δραστηριότητα και να υποβάλλουν αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη του αντιπαραδείγματος που περιγράφεται στο έντυπο της αίτησης. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για δήμους που είναι αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. EUR και λιγότερους από 5 000 κατοίκους.
- 52) Κατά την παραλαβή της αίτησης, η χορηγούσα αρχή πρέπει να διενεργεί έλεγχο αξιοπιστίας του αντιπαραδείγματος και να επιβεβαιώνει ότι η ενίσχυση έχει τον απαιτούμενο χαρακτήρα κινήτρου. Ένα αντιπρόδειγμα είναι αξιόπιστο εάν είναι αληθινό και σχετίζεται με τους παράγοντες λήψης αποφάσεων που επικρατούν κατά τον χρόνο λήψης από τη δικαιούχο επιχείρηση της απόφασης σχετικά με το έργο ή τη δραστηριότητα.
- 53) Ενίσχυση που χορηγείται υπό τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων θεωρείται ότι έχει χαρακτήρα κινήτρου εάν το καθεστώς ενισχύσεων προβλέπει δικαίωμα χορήγησης ενίσχυσης βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους, και εφόσον το καθεστώς ενισχύσεων εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ πριν από την έναρξη των εργασιών για την υλοποίηση του ενισχυόμενου έργου ή της ενισχυόμενης δραστηριότητας. Η απαίτηση αυτή δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, υπό την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα καλυπτόταν ήδη από τα προηγούμενα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων.
- 54) Οι ενισχύσεις που έχουν αντισταθμιστικό χαρακτήρα, όπως οι ενισχύσεις που αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1, 1.2, 1.3 και 1.4 και στο μέρος II κεφάλαιο 3 ενότητες 3.5 και 3.6 και οι ενισχύσεις που πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητες 2.1, 2.2 και 2.3 δεν απαιτείται να έχουν χαρακτήρα κινήτρου ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου.

Πρόσθετοι όροι για τις μεμονωμένα κοινοποιήσιμες επενδυτικές ενισχύσεις και τις επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις βάσει κοινοποιηθέντων καθεστώτων

- 55) Πέραν των απαιτήσεων που αναφέρονται ανωτέρω στα σημεία 45) και 48) έως 53) αντιστοίχως, όσον αφορά τις μεμονωμένα κοινοποιήσιμες επενδυτικές ενισχύσεις και τις επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις βάσει κοινοποιηθέντων καθεστώτων, το κράτος μέλος πρέπει να παρέχει σαφείς αποδείξεις ότι η ενίσχυση επηρέασε ουσιαστικά την απόφαση για την επιλογή της επένδυσης. Για να καταστεί δυνατή η διεξοδική αξιολόγηση, το κράτος μέλος πρέπει να παράσχει όχι μόνο πληροφορίες για το ενισχυόμενο έργο, αλλά και διεξοδική περιγραφή του αντιπαραδείγματος, δηλαδή της περίπτωσης στην οποία καμία δημόσια αρχή δεν θα χορηγούσε ενίσχυση στη δικαιούχο επιχείρηση.
- 56) Τα κράτη μέλη καλούνται να καταρτίζουν γνήσια και επίσημα έγγραφα του διοικητικού συμβουλίου, εκτιμήσεις κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων των κινδύνων που αφορούν συγκεκριμένη τοποθεσία), οικονομικές εκθέσεις, εσωτερικά επιχειρηματικά σχέδια, γνώμες εμπειρογνομόνων και άλλες μελέτες που σχετίζονται με το υπό αξιολόγηση επενδυτικό έργο. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να είναι σύγχρονα με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με την επένδυση ή την τοποθεσία της. Για την κατάδειξη του χαρακτήρα κινήτρου τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν έγγραφα που περιλαμβάνουν πληροφορίες για την προβλεπόμενη ζήτηση, προβλέψεις ως προς το κόστος, οικονομικές προβλέψεις, έγγραφα που υποβάλλονται σε επιτροπή επενδύσεων και πραγματεύονται διάφορα επενδυτικά σενάρια ή έγγραφα που παρέχονται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

- 57) Στο πλαίσιο αυτό, το επίπεδο της κερδοφορίας μπορεί να αξιολογείται με τη χρήση μεθόδων που αποτελούν πάγια πρακτική στον συγκεκριμένο κλάδο και που μπορεί να περιλαμβάνουν μεθόδους για τον υπολογισμό της καθαρής παρούσας αξίας (στο εξής: ΚΠΑ) ⁽³¹⁾ του έργου, του εσωτερικού ποσοστού απόδοσης (στο εξής: ΕΠΑ) ⁽³²⁾ ή της μέσης απόδοσης του απασχολούμενου κεφαλαίου (στο εξής: ΑΑΚ). Η κερδοφορία του έργου συγκρίνεται με τα κανονικά ποσοστά απόδοσης που εφαρμόζει η δικαιούχος επιχείρηση σε άλλα παρόμοια επενδυτικά έργα. Όταν τα ποσοστά αυτά δεν είναι διαθέσιμα, η κερδοφορία του έργου συγκρίνεται με το κόστος κεφαλαίου της επιχείρησης ως συνόλου ή με τα ποσοστά απόδοσης που παρατηρούνται συνήθως στον οικείο κλάδο.
- 58) Όπου δεν είναι γνωστό κάποιο συγκεκριμένο αντιπαράδειγμα, ο χαρακτήρας κινήτρου της ενίσχυσης μπορεί να υποτεθεί όταν υπάρχει έλλειμμα χρηματοδότησης, δηλαδή όταν οι επενδυτικές δαπάνες υπερβαίνουν την ΚΠΑ των προβλεπόμενων κερδών εκμετάλλευσης της επένδυσης βάσει εκ των προτέρων επιχειρηματικού σχεδίου.
- 59) Εάν η ενίσχυση δεν μεταβάλλει τη συμπεριφορά της δικαιούχου επιχείρησης ενθαρρύνοντάς την να προβεί σε πρόσθετες επενδύσεις, δεν έχει θετικά αποτελέσματα για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση δεν θα θεωρείται συμβατή με την εσωτερική αγορά εάν φαίνεται ότι η ίδια επένδυση θα πραγματοποιούνταν ακόμη και χωρίς την ενίσχυση.

3.1.3. Απουσία παραβίασης οποιασδήποτε σχετικής διάταξης του δικαίου της Ένωσης

- 60) Εάν ένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης ή οι όροι που το συνοδεύουν, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου χρηματοδότησης όταν αυτή αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέτρου, ή η δραστηριότητα που χρηματοδοτεί έχουν ως αποτέλεσμα παραβίαση του σχετικού ενωσιακού δικαίου, η ενίσχυση δεν μπορεί να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά ⁽³³⁾.
- 61) Στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, αυτό αφορά ιδίως κρατικές ενισχύσεις οι οποίες:
- a) χορηγούνται για τη στήριξη αλιευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν σοβαρές παραβιάσεις σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου ⁽³⁴⁾ ή το άρθρο 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 ⁽³⁵⁾ και συνιστούν ή στηρίζουν την παράνομη, λαθραία και άναρχη (ΠΛΑ) αλιεία ⁽³⁶⁾.
- b) χορηγούνται για τη στήριξη της λειτουργίας, της διαχείρισης ή της κυριότητας αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο σκαφών παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας της Ένωσης, που αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008, ή σκάφους που φέρει σημαία χωρών που προσδιορίζονται ως μη συνεργαζόμενες τρίτες χώρες, όπως ορίζεται στο άρθρο 33 του εν λόγω κανονισμού.

⁽³¹⁾ Η καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ) ενός έργου είναι η διαφορά μεταξύ των θετικών και αρνητικών ταμειακών ροών κατά τη διάρκεια ζωής της επένδυσης, προεξοφλημένων με βάση την παρούσα αξία τους (συνήθως χρησιμοποιείται το κόστος κεφαλαίου).

⁽³²⁾ Το εσωτερικό ποσοστό απόδοσης (ΕΠΑ) δεν βασίζεται στα λογιστικά έσοδα ενός συγκεκριμένου έτους, αλλά λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αναμένει να λάβει ο επενδυτής καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της επένδυσης. Ορίζεται ως το προεξοφλητικό επιτόκιο για το οποίο η ΚΠΑ ενός συνόλου ταμειακών ροών ισούται με το μηδέν.

⁽³³⁾ Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, C-156/98, EU:C:2000:467, σκέψη 78· απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, C-456/00, EU:C:2002:753, σκέψεις 30 και 32· απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2008, *Regie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, σκέψεις 94-116· απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2010, *Νιουνα Agricast κατά Επιτροπής*, C-67/09 P, EU:C:2010:607, σκέψη 51· και απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2020, *Αυστρία κατά Επιτροπής*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, σκέψη 44.

⁽³⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας (ΕΕ L 286 της 29.10.2008, σ. 1).

⁽³⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1).

⁽³⁶⁾ Για παράδειγμα, η αλιεία χωρίς έγκυρη αλιευτική άδεια, η αλιεία σε απαγορευμένη περιοχή, κατά τη διάρκεια περιόδου απαγόρευσης της αλιείας, χωρίς ποσόστωση ή μετά την επίτευξη ποσόστωσης· η αλιεία πέραν απαγορευμένου βάρους· η αλιεία που έχει ως στόχο απόθεμα το οποίο αποτελεί αντικείμενο αναστολής αλιείας ή για το οποίο έχει απαγορευθεί η αλιεία· με χρήση απαγορευμένων ή μη τηρούντων τις διατάξεις αλιευτικών εργαλείων· αλιεία στην περιοχή περιφερειακής οργάνωσης διαχείρισης της αλιείας κατά τρόπο μη σύμφωνο με τα μέτρα διατήρησης και διαχείρισης της εν λόγω οργάνωσης ή κατά τρόπο που παραβιάζει τα μέτρα διατήρησης και διαχείρισης της εν λόγω οργάνωσης, κλπ.

- c) περιλαμβάνουν μη τήρηση των κανόνων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 ⁽³⁷⁾ σχετικά με την κοινή οργάνωση των αγορών ⁽³⁸⁾· ή
- d) συνεπάγονται αύξηση της αλιευτικής ικανότητας ή ναυπήγηση νέων σκαφών που οδηγεί άμεσα και αυτόματα σε μη συμμόρφωση του κράτους μέλους με το άρθρο 22 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και με τα ανώτατα όρια αλιευτικής ικανότητας που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του εν λόγω κανονισμού.

- 62) Επιπλέον, οι κρατικές ενισχύσεις δεν μπορούν να κηρυχθούν συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά στις περιπτώσεις στις οποίες η χορήγηση της ενίσχυσης υπόκειται στην υποχρέωση της δικαιούχου επιχείρησης να χρησιμοποιεί εθνικά προϊόντα ή υπηρεσίες, καθώς και στις περιπτώσεις ενισχύσεων που περιορίζουν τη δυνατότητα της δικαιούχου επιχείρησης να εκμεταλλευτεί τα αποτελέσματα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.
- 63) Η Επιτροπή δεν θα εγκρίνει ενισχύσεις για εξαγωγικές δραστηριότητες προς τρίτες χώρες ή κράτη μέλη όταν συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, ενισχύσεις που εξαρτώνται από τη χρήση εγχώριων αντί εισαγόμενων προϊόντων, ή ενισχύσεις για τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή για την κάλυψη άλλων δαπανών που συνδέονται με εξαγωγικές δραστηριότητες. Οι ενισχύσεις που καλύπτουν δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή δαπάνες μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών που απαιτούνται για την κυκλοφορία νέου ή υφιστάμενου προϊόντος σε νέα αγορά δεν συνιστούν, καταρχήν, εξαγωγικές ενισχύσεις.
- 64) Οι κοινοποιήσεις κρατικών ενισχύσεων θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι εθνικές αρχές θα επαληθεύουν τη συμμόρφωση με τα σημεία 61) έως 63).

3.2. Δεύτερος όρος: η ενίσχυση δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον

- 65) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΑΕ, οι ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών δύνανται να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά, αλλά μόνο «εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον».
- 66) Η παρούσα ενότητα καθορίζει τη μέθοδο άσκησης της διακριτικής ευχέρειας της Επιτροπής κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης βάσει του δεύτερου όρου της αξιολόγησης συμβατότητας που αναφέρεται στο σημείο 36) στοιχείο β).
- 67) Από την ίδια τη φύση του, κάθε μέτρο ενίσχυσης προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, για να διαπιστωθεί κατά πόσον η προκαλούμενη στρέβλωση περιορίζεται στο ελάχιστο, η Επιτροπή θα ελέγχει αν η ενίσχυση είναι αναγκαία, κατάλληλη, αναλογική και διαφανής.
- 68) Η Επιτροπή εκτιμά ακολούθως τον βαθμό στρέβλωσης που προκαλεί η συγκεκριμένη ενίσχυση στον ανταγωνισμό και στους όρους των συναλλαγών. Η Επιτροπή σταθμίζει ακολούθως τα θετικά αποτελέσματα της ενίσχυσης με τις αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές. Όταν τα θετικά αποτελέσματα υπερτερούν των αρνητικών επιπτώσεων, η Επιτροπή κηρύσσει την ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά.

3.2.1. Ανάγκη για κρατική παρέμβαση

- 69) Για να εκτιμηθεί αν μια κρατική ενίσχυση είναι αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος, είναι απαραίτητο, καταρχάς, να προσδιοριστεί το πρόβλημα. Η κρατική ενίσχυση πρέπει να στοχεύει σε καταστάσεις όπου η ενίσχυση μπορεί να επιφέρει ουσιαστική ανάπτυξη την οποία δεν δύναται να επιτύχει η αγορά, για παράδειγμα επανορθώνοντας ανεπάρκεια της αγοράς σχετική με την ενισχυόμενη δραστηριότητα ή τη σχετική επένδυση.

⁽³⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

⁽³⁸⁾ Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 26ης Ιουνίου 1979, *Pigs and Bacon Commission*, C-177/78, EU:C:1979:164, σκέψη 11· απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής*, C 456/00, EU:C:2002:753, σκέψη 32· απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2017, *Président de l'Autorité de la concurrence κατά Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE)* κ.λπ., C-671/15, EU:C:2017:860, σκέψη 37.

- 70) Πράγματι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να διορθώσουν ανεπάρκειες της αγοράς, συμβάλλοντας έτσι στην αποτελεσματική λειτουργία των αγορών και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα. Αυτό ισχύει ιδίως σε περίπτωση στενότητας δημόσιων πόρων.
- 71) Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αγορά δεν επιτυγχάνει τους αναμενόμενους στόχους χωρίς κρατική παρέμβαση όσον αφορά τις ενισχύσεις που πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3 και μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1, 1.2, 1.3 και 1.4 και στο κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω ενισχύσεις θα θεωρούνται αναγκαίες.

3.2.2. Κατάλληλότητα της ενίσχυσης

- 72) Η προτεινόμενη ενίσχυση πρέπει να αποτελεί κατάλληλο μέσο άσκησης πολιτικής για την προώθηση της ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας. Για την επίτευξη των στόχων της ενίσχυσης ενδέχεται να υπάρχουν και άλλα πιο ενδεδειγμένα μέσα, όπως κανονισμοί, μέσα που βασίζονται στην αγορά, η δημιουργία υποδομών και η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Το κράτος μέλος πρέπει να καταδείξει ότι η ενίσχυση και ο σχεδιασμός της είναι κατάλληλα για την επίτευξη του στόχου του μέτρου στο οποίο στοχεύει η ενίσχυση.
- 73) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα ενίσχυσης που πληρούν τους ειδικούς όρους που προβλέπονται στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3 και στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 και 1.5 και στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2 αποτελούν κατάλληλο μέσο άσκησης πολιτικής. Μέτρο ενίσχυσης του ίδιου είδους με δράση η οποία είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 είναι κατάλληλο εάν συμμορφώνεται με τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού.
- 74) Σε άλλες περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο σημείο 73), το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει ότι δεν υπάρχει άλλο λιγότερο στρεβλωτικό μέσο πολιτικής.
- 75) Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να εφαρμόσει μέτρο βάσει του μέρους II κεφάλαιο 3, ενώ η ίδια παρέμβαση προβλέπεται ταυτόχρονα στο σχετικό πρόγραμμα ΕΤΘΑΥ, το κράτος μέλος θα πρέπει να προσδιορίζει τα πλεονεκτήματα του εν λόγω μέσου εθνικής ενίσχυσης σε σύγκριση με τη σχετική παρέμβαση του προγράμματος ΕΤΘΑΥ.

Κατάλληλότητα μεταξύ των διαφόρων μορφών ενίσχυσης

- 76) Οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται με διάφορες μορφές. Το κράτος μέλος θα πρέπει ωστόσο να εξασφαλίζει ότι η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή που είναι πιθανόν να προκαλέσει τις λιγότερες στρεβλώσεις των συναλλαγών και του ανταγωνισμού.
- 77) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται με τη μορφή που προβλέπεται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ή στην αντίστοιχη παρέμβαση του ΕΤΘΑΥ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 αποτελούν κατάλληλη μορφή ενίσχυσης.
- 78) Όταν η ενίσχυση χορηγείται σε μορφές που παρέχουν άμεσο οικονομικό όφελος (για παράδειγμα άμεσες επιχορηγήσεις, απαλλαγές ή μειώσεις φόρων, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων υποχρεωτικών επιβαρύνσεων), το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει τον λόγο για τον οποίο δεν είναι κατάλληλες άλλες δυνητικά λιγότερο στρεβλωτικές μορφές ενίσχυσης, όπως επιστρεπτές προκαταβολές ή μορφές ενίσχυσης που βασίζονται σε χρεωστικούς ή συμμετοχικούς τίτλους (για παράδειγμα δάνεια με χαμηλό επιτόκιο ή επιδοτήσεις επιτοκίου, κρατικές εγγυήσεις, ή εναλλακτική παροχή κεφαλαίων υπό ευνοϊκούς όρους).
- 79) Η αξιολόγηση της συμβατότητας της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά γίνεται με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις και με την επιφύλαξη των αρχών της διαφάνειας, του ανοικτού χαρακτήρα και της απουσίας διακρίσεων κατά τη διαδικασία επιλογής παρόχου υπηρεσίας.

3.2.3. Αναλογικότητα της ενίσχυσης

- 80) Ενίσχυση στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας θεωρείται αναλογική εάν το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο επιχείρηση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δραστηριότητας.

Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και μέγιστα ποσά ενίσχυσης

- 81) Καταρχήν, για να είναι αναλογική η ενίσχυση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ποσό της ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις επιλέξιμες δαπάνες.
- 82) Για τη διασφάλιση της προβλεψιμότητας και ισότιμων όρων ανταγωνισμού, στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προβλέπεται η εφαρμογή μέγιστων εντάσεων ενίσχυσης.
- 83) Εάν υπολογίζονται σωστά οι επιλέξιμες δαπάνες και τηρούνται οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που καθορίζονται στις ενότητες του μέρους II του παρόντος εγγράφου, θεωρείται ότι πληρούται το κριτήριο της αναλογικότητας.
- 84) Για τις κατηγορίες μέτρων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473, όπως καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3, η αρχή της αναλογικότητας της ενίσχυσης θεωρείται ότι τηρείται εάν το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει την εφαρμοστέα μέγιστη ένταση δημόσιας ενίσχυσης που ορίζεται στον εν λόγω κανονισμό και στο παράρτημα IV αυτού. Εάν το μέτρο ενίσχυσης υπερβαίνει τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473, το κράτος μέλος πρέπει να αποδεικνύει την αιτιολόγηση και την αναγκαιότητα της ενίσχυσης.
- 85) Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης και το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να υπολογίζονται από τη χορηγούσα αρχή κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα. Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης ή του ποσού της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
- 86) Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση, εκτός εάν δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.
- 87) Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται σε μορφή άλλη από εκείνη της επιχορήγησης, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης.
- 88) Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησής τους. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.
- 89) Στις περιπτώσεις στις οποίες η ενίσχυση χορηγείται υπό τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, η αναγωγή της αξίας των δόσεων της ενίσχυσης γίνεται με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν στις διάφορες ημερομηνίες κατά τις οποίες τίθενται σε ισχύ τα φορολογικά πλεονεκτήματα.
- 90) Με εξαίρεση το μέρος II κεφάλαιο 1 και το κεφάλαιο 3, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες απλουστευμένες επιλογές κόστους:
- α) μοναδιαίες δαπάνες·
  - β) κατ' αποκοπή ποσά·
  - γ) χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή.
- 91) Το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να καθορίζεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:
- α) δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού που βασίζεται στα εξής στοιχεία:
    - i) στατιστικά δεδομένα, άλλες αντικειμενικές πληροφορίες ή γνωμοδότηση εμπειρογνώμονα· ή
    - ii) επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα κάθε δικαιούχου επιχείρησης· ή
    - iii) την εφαρμογή των συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής δαπανών μεμονωμένων δικαιούχων επιχειρήσεων·
  - β) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών που εφαρμόζονται σε πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο δράσης.

- 92) Όσον αφορά τα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέτρα, τα ποσά των επιλέξιμων δαπανών μπορούν να υπολογίζονται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060.
- 93) Κατά τον έλεγχο της συμβατότητας της ενίσχυσης, η Επιτροπή θα εξετάζει τυχόν ασφαλιστική σύμβαση που έχει συναφθεί ή θα μπορούσε να έχει συναφθεί από τη δικαιούχο επιχείρηση. Όσον αφορά τις ενισχύσεις για την αντιστάθμιση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, για να αποσοβηθεί ο κίνδυνος στρέβλωσης του ανταγωνισμού, ενισχύσεις στη μέγιστη ένταση ενίσχυσης θα πρέπει να χορηγούνται μόνο σε επιχειρήσεις που δεν μπορούν να εξασφαλίσουν ασφαλιστική κάλυψη για τις εν λόγω ζημιές. Για τον λόγο αυτόν, προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η διαχείριση κινδύνων, οι δικαιούχοι επιχειρήσεις πρέπει να ενθαρρύνονται να ασφαλιζονται, όποτε αυτό είναι εφικτό.

Πρόσθετοι όροι για τις μεμονωμένα κοινοποιήσιμες επενδυτικές ενισχύσεις και τις επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις βάσει κοινοποιηθέντων καθεστώτων

- 94) Κατά γενικό κανόνα, για να θεωρηθεί ότι οι μεμονωμένα κοινοποιήσιμες ενισχύσεις περιορίζονται στο ελάχιστο, το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να αντιστοιχεί στο καθαρό πρόσθετο κόστος της υλοποίησης της επένδυσης στην οικεία περιοχή, σε σύγκριση με το αντιπαράδειγμα στην περίπτωση απουσίας ενίσχυσης ⁽³⁹⁾, με μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ως ανώτατο όριο. Ομοίως, στην περίπτωση επενδυτικών ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο κοινοποιηθέντων καθεστώτων, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι το ποσό της ενίσχυσης περιορίζεται στο ελάχιστο με βάση μια «προσέγγιση του καθαρού πρόσθετου κόστους», με μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ως ανώτατο όριο.
- 95) Το ποσό της ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ελάχιστο όριο που κρίνεται απαραίτητο για να καταστεί το έργο επαρκώς κερδοφόρο, π.χ. δεν θα πρέπει να οδηγεί σε αύξηση του εσωτερικού ποσοστού απόδοσης (ΕΠΑ) πέραν των κανονικών ποσοστών απόδοσης που εφαρμόζει η οικεία επιχείρηση σε άλλα παρόμοια επενδυτικά έργα ή, εάν τα ποσοστά αυτά δεν είναι διαθέσιμα, σε αύξηση του ΕΠΑ πέραν του κόστους κεφαλαίου της επιχείρησης ως συνόλου ή πέραν των ποσοστών απόδοσης που παρατηρούνται συνήθως στον οικείο κλάδο.
- 96) Όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις βάσει κοινοποιηθέντων καθεστώτων, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης αντιστοιχεί στο καθαρό πρόσθετο κόστος υλοποίησης της επένδυσης στην οικεία περιοχή, σε σύγκριση με το αντιπαράδειγμα στην περίπτωση απουσίας της ενίσχυσης. Η μέθοδος που αναλύεται στο σημείο 95) πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ως ανώτατο όριο.
- 97) Όσον αφορά τις μεμονωμένα κοινοποιήσιμες επενδυτικές ενισχύσεις, η Επιτροπή θα ελέγχει αν το ποσό της ενίσχυσης υπερβαίνει το ελάχιστο όριο που κρίνεται απαραίτητο για να καταστεί το έργο επαρκώς κερδοφόρο, όπως προβλέπεται στο σημείο 95). Οι υπολογισμοί που γίνονται για την ανάλυση του χαρακτήρα κινήτρου μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να αξιολογηθεί αν η ενίσχυση είναι αναλογική. Το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει την αναλογικότητα βάσει εγγράφων, όπως εκείνα που αναφέρονται στο σημείο 56).
- 98) Οι πρόσθετοι όροι που περιλαμβάνονται στα σημεία 94) έως 97) δεν ισχύουν για δήμους που είναι αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. EUR και λιγότερους από 5 000 κατοίκους, όπως αναφέρεται στο σημείο 51).

Σώρευση ενισχύσεων

- 99) Διαφορετικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται ταυτόχρονα στο πλαίσιο διαφόρων καθεστώτων ή να σωρεύονται με ενισχύσεις ad hoc, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της κρατικής ενίσχυσης για δραστηριότητα ή έργο δεν υπερβαίνει την ένταση ενίσχυσης και το ποσό ενίσχυσης που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
- 100) Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον οι εν λόγω ενισχύσεις αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο εάν η εν λόγω σώρευση δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται σε αυτό το είδος ενίσχυσης βάσει του παρόντος εγγράφου.

⁽³⁹⁾ Κατά τη σύγκριση αντιπαραδειγμάτων, η ενίσχυση πρέπει να προεξοφλείται με τον ίδιο συντελεστή με αυτόν που εφαρμόζεται στην αντίστοιχη επένδυση και στα αντιπαράδειγματα.

- 101) Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες βάσει του παρόντος εγγράφου μπορούν να σωρεύονται με οποιοδήποτε άλλο μέτρο κρατικής ενίσχυσης με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Οι ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις χωρίς προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, έως το ανώτατο σχετικό όριο συνολικής χρηματοδότησης που καθορίζεται με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ή άλλες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με κρατικές ενισχύσεις ή από κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδοθεί από την Επιτροπή.
- 102) Οι κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας δεν θα πρέπει να σωρεύονται με τις πληρωμές που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ή το ποσό της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα προβλεπόμενα στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
- 103) Όταν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί αν τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, θα λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το/τα πλέον ευνοϊκό/-ά ποσοστό/-ά χρηματοδότησης που καθορίζουν οι εφαρμοστέοι κανόνες του ενωσιακού δικαίου.
- 104) Οι ενισχύσεις που εγκρίνονται με βάση τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν θα πρέπει να σωρεύονται με ενισχύσεις ή σπονσορ σημασίας για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ή το ποσό της ενίσχυσης να υπερβαίνει τα προβλεπόμενα στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

3.2.4. Διαφάνεια

- 105) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν τη δημοσίευση ⁽⁴⁰⁾ των ακόλουθων πληροφοριών στην εφαρμογή Transparency Award Module της Επιτροπής ⁽⁴¹⁾ ή σε εμπειριστατώμενο δικτυακό τόπο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο:
- α) το πλήρες κείμενο του καθεστώτος ενισχύσεων και των εκτελεστικών του διατάξεων ή της νομικής βάσης για τις μεμονωμένες ενισχύσεις, ή σχετικό σύνδεσμο·
  - β) την ταυτότητα της χορηγούσας αρχής/των χορηγουσών αρχών·
  - γ) την ταυτότητα των μεμονωμένων δικαιούχων, τη μορφή και το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται σε κάθε δικαιούχο, την ημερομηνία χορήγησης, το είδος της επιχείρησης (ΜΜΕ/μεγάλη επιχείρηση), την περιφέρεια στην οποία είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος (σε επίπεδο NUTS II) και τον κύριο οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται ο δικαιούχος (σε επίπεδο ομάδας της NACE). Η εν λόγω απαίτηση μπορεί να αρθεί όσον αφορά τις μεμονωμένες ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν το όριο των 10 000 EUR ⁽⁴²⁾.
- 106) Στην περίπτωση των καθεστώτων ενισχύσεων υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων μπορούν να υποβάλλονται με τις ακόλουθες κλίμακες (σε εκατ. EUR): 0,01-0,03· άνω του 0,03-0,5· άνω του 0,5-1· άνω του 1-2· άνω των 2.

⁽⁴⁰⁾ Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το έννομο συμφέρον για διαφάνεια όσον αφορά την παροχή πληροφοριών στο κοινό, κατά τη στάθμιση των αναγκών διαφάνειας με τα δικαιώματα που απορρέουν από τους κανόνες προστασίας των δεδομένων, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η δημοσίευση του ονόματος του δικαιούχου της ενίσχυσης όταν ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει ονόματα φυσικών προσώπων, είναι δικαιολογημένη (βλ. απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, *Volker und Markus Schecke και Eifert*, C-92/09, EU:C:2010:662, σκέψη 53), λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 49 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679. Οι κανόνες διαφάνειας έχουν ως στόχο τη βελτίωση της συμμόρφωσης, την ενίσχυση της λογοδοσίας, την αξιολόγηση από ομοτίμους και, εντέλει, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών. Ο στόχος αυτός υπερισχύει των δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων των φυσικών προσώπων που λαμβάνουν δημόσια στήριξη.

⁽⁴¹⁾ Δημόσια αναζήτηση στη βάση δεδομένων «Διαφάνεια των Κρατικών Ενισχύσεων», διαθέσιμη στον ακόλουθο ιστότοπο: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=el>.

⁽⁴²⁾ Το όριο των 10 000 EUR αντιστοιχεί στο όριο για τη δημοσίευση των πληροφοριών που προβλέπονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2022/2473. Κρίνεται σκόπιμο να οριστεί το ίδιο όριο τόσο στον εν λόγω κανονισμό όσο και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, για να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των διαφόρων πράξεων για τις κρατικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

- 107) Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να δημοσιεύονται ύστερα από την έκδοση της απόφασης για χορήγηση της ενίσχυσης, να φυλάσσονται για τουλάχιστον 10 έτη και να διατίθενται στο ευρύ κοινό χωρίς περιορισμούς ⁽⁴³⁾.
- 108) Για λόγους διαφάνειας, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις όπως απαιτείται στο μέρος III ενότητα 4 του παρόντος εγγράφου.

3.2.5. Αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές

- 109) Οι ενισχύσεις για τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας μπορούν δυνητικά να προκαλέσουν στρεβλώσεις στην αγορά προϊόντων. Ορισμένες ενισχύσεις ενδέχεται να γείρουν ανησυχίες σχετικά με τη συσσώρευση πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας σε παρακαμάουσες αγορές όσον αφορά την πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας ⁽⁴⁴⁾ και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και τη μεταποίηση και εμπορία τους. Για να θεωρηθεί ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά πρέπει να ελαχιστοποιούνται ή να αποφεύγονται οι αρνητικές συνέπειες της όσον αφορά τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και οι επιπτώσεις στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, καταρχήν, όταν η ενίσχυση πληροί τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3, στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 και 1.5 και στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2 οι αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις εμπορικές συναλλαγές περιορίζονται στο ελάχιστο.
- 110) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία που να επιτρέπουν στην Επιτροπή να προσδιορίζει την/τις σχετική/-ές αγορά/-ές προϊόντων, δηλαδή την/τις αγορά/-ές που επηρεάζεται/-ονται από τη μεταβολή της συμπεριφοράς της δικαιούχου επιχείρησης. Κατά την αξιολόγηση των αρνητικών επιπτώσεων της ενίσχυσης, η ανάλυση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού θα επικεντρώνεται στις προβλέψιμες επιπτώσεις της ενίσχυσης στον ανταγωνισμό μεταξύ επιχειρήσεων στην/στις αγορά/-ές προϊόντων που επηρεάζεται/-ονται ⁽⁴⁵⁾ στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
- 111) Πρώτον, εάν η ενίσχυση είναι καλά στοχοθετημένη, αναλογική και περιορισμένη στο καθαρό πρόσθετο κόστος, οι αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης αμβλύνονται και ο κίνδυνος αδικαιολόγητης στρέβλωσης του ανταγωνισμού θα είναι πιο περιορισμένος. Δεύτερον, η Επιτροπή πρέπει να καθορίζει μέγιστες εντάσεις ή μέγιστα ποσά ενίσχυσης. Στόχος είναι να αποφευχθεί η χρήση κρατικών ενισχύσεων για έργα στα οποία η αναλογία μεταξύ του ποσού της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών θεωρείται πολύ υψηλή και είναι εξαιρετικά πιθανό να οδηγήσει σε στρεβλώσεις. Γενικά, όσο μεγαλύτερη είναι η έκταση των θετικών αποτελεσμάτων που ενδέχεται να επιφέρει το ενισχυόμενο έργο και όσο μεγαλύτερη είναι η ανάγκη για χορήγηση ενίσχυσης, τόσο υψηλότερο είναι το ανώτατο όριο έντασης της ενίσχυσης.
- 112) Ωστόσο, ακόμη και όταν η ενίσχυση είναι αναγκαία και αναλογική, μπορεί να οδηγήσει σε μεταβολή της συμπεριφοράς της δικαιούχου επιχείρησης κατά τρόπο που προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού. Αυτό είναι πολύ πιο πιθανό να συμβεί στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ο οποίος διαφέρει από άλλες αγορές λόγω της ιδιαίτερης δομής του, που χαρακτηρίζεται από τον μεγάλο αριθμό μικρών ενεργών επιχειρήσεων και από το γεγονός ότι τα αποθέματα ιχθύων αποτελούν έναν κοινό, περιορισμένο πόρο. Στις αγορές του είδους αυτού ο κίνδυνος στρέβλωσης του ανταγωνισμού είναι μεγάλος ακόμη και όταν χορηγούνται μόνο μικρά ποσά ενίσχυσης.

Καθεστώτα επενδυτικών ενισχύσεων για τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

- 113) Επειδή οι επενδυτικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλους τομείς, όπως στον τομέα της μεταποίησης τροφίμων, τείνουν να έχουν παρόμοιες στρεβλωτικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές, οι γενικές αρχές της πολιτικής ανταγωνισμού σχετικά με τις επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές θα πρέπει να εφαρμόζονται εξίσου σε όλους αυτούς τους τομείς. Ως εκ τούτου, πρέπει να τηρούνται οι όροι που περιγράφονται στα σημεία 114) έως 124) όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις για τη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

⁽⁴³⁾ Οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει να δημοσιεύονται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (ή, όσον αφορά την ενίσχυση υπό τη μορφή φορολογικού πλεονεκτήματος, εντός ενός έτους από την ημερομηνία της φορολογικής δήλωσης). Σε περίπτωση παράνομης ενίσχυσης, το κράτος μέλος θα πρέπει να διασφαλίσει τη δημοσίευση αυτών των πληροφοριών εκ των υστέρων, εντός περιόδου έξι μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι διαθέσιμες σε μορφότυπο που επιτρέπει την αναζήτηση, την ανάκτηση και την εύκολη δημοσίευσή τους στο διαδίκτυο, για παράδειγμα σε μορφότυπο CSV ή XML.

⁽⁴⁴⁾ Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν διασφαλίσεις για την αποφυγή αδικαιολόγητων αρνητικών επιπτώσεων των ενισχύσεων στην πρωτογενή παραγωγή αλιευτικών προϊόντων. Βλέπε, για παράδειγμα, τους όρους που καθορίζονται για τα μέτρα στο μέρος II κεφάλαιο 3.

⁽⁴⁵⁾ Περισσότερες αγορές μπορεί να επηρεάζονται από την ενίσχυση, καθώς οι επιπτώσεις της ενδέχεται να μην περιορίζονται στην αγορά η οποία αντιστοιχεί στη δραστηριότητα που λαμβάνει στήριξη, αλλά να επεκτείνονται και σε άλλες αγορές, οι οποίες συνδέονται με αυτήν, είτε διότι βρίσκονται σε προηγούμενο ή σε επόμενο στάδιο της εμπορίας του σχετικού προϊόντος ή είναι συμπληρωματικές αγορές, είτε επειδή η δικαιούχος επιχείρηση δραστηριοποιείται ήδη ή μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε αυτές στο άμεσο μέλλον.

- 114) Τα καθεστώτα επενδυτικών ενισχύσεων δεν πρέπει να οδηγούν σε σημαντικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και των συναλλαγών. Συγκεκριμένα, ακόμη και εάν θεωρηθεί ότι οι στρεβλώσεις περιορίζονται σε επιμέρους περιπτώσεις (υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλοι οι όροι για τις επενδυτικές ενισχύσεις), τα καθεστώτα αυτά ενδέχεται σε σωρευτική βάση να εξακολουθούν να οδηγούν σε υψηλά επίπεδα στρεβλώσεων. Στην περίπτωση καθεστώτων επενδυτικών ενισχύσεων που εστιάζουν σε συγκεκριμένους κλάδους, ο κίνδυνος τέτοιων στρεβλώσεων είναι ακόμη πιο μεγάλος.
- 115) Ως εκ τούτου, το οικείο κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα περιοριστούν στο ελάχιστο, λαμβανομένων υπόψη, για παράδειγμα, του μεγέθους των σχετικών έργων, των μεμονωμένων και σωρευτικών ποσών των ενισχύσεων, των αναμενόμενων δικαιούχων επιχειρήσεων, καθώς και των χαρακτηριστικών των κλάδων-στόχων. Για να είναι σε θέση να αξιολογήσει τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις, η Επιτροπή προτρέπει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να υποβάλει οποιαδήποτε εκτίμηση επιπτώσεων έχει στη διάθεσή του, καθώς και εκ των υστέρων αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν για παρόμοια καθεστώτα.

Μεμονωμένα κοινοποιήσιμες επενδυτικές ενισχύσεις για τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και επενδυτικές ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις βάσει κοινοποιηθέντων καθεστώτων

- 116) Κατά την αποτίμηση των αρνητικών επιπτώσεων των μεμονωμένων επενδυτικών ενισχύσεων ή των επενδυτικών ενισχύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις βάσει κοινοποιηθέντων καθεστώτων, η Επιτροπή δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις αρνητικές επιπτώσεις που συνδέονται με τη συσσώρευση πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας σε παρακμάζουσες αγορές, την πρόληψη της εξόδου από την αγορά και την έννοια της σημαντικής ισχύος στην αγορά. Οι αρνητικές αυτές επιπτώσεις περιγράφονται στα σημεία 117) έως 124) και πρέπει να αντισταθμίζονται από τα θετικά αποτελέσματα της ενίσχυσης.
- 117) Για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και των συναλλαγών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στοιχεία που να επιτρέπουν στην Επιτροπή να εντοπίζει τις σχετικές αγορές προϊόντων (δηλαδή προϊόντων που επηρεάζονται από τη μεταβολή στη συμπεριφορά του δικαιούχου της ενίσχυσης) και να προσδιορίζει τους ανταγωνιστές και τους πελάτες/καταναλωτές που επηρεάζονται. Το οικείο προϊόν είναι συνήθως το προϊόν που καλύπτεται από το επενδυτικό έργο ⁽⁴⁶⁾. Εάν το έργο αφορά ενδιάμεσο προϊόν, και σημαντικό μέρος της παραγωγής δεν πωλείται στη αγορά, το οικείο προϊόν είναι δυνατόν να αποτελεί προϊόν του επομένου σταδίου παραγωγής. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το οικείο προϊόν και τα υποκατάστατά του, όπως αυτά χαρακτηρίζονται είτε από τον καταναλωτή (λόγω των χαρακτηριστικών, της τιμής και της χρήσης για την οποία προορίζονται) είτε από τον παραγωγό (λόγω της ευελιξίας των εγκαταστάσεων παραγωγής).
- 118) Η Επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για την αξιολόγηση των εν λόγω δυνητικών στρεβλώσεων, όπως η δομή της αγοράς του οικείου προϊόντος, οι επιδόσεις της αγοράς (παρακμάζουσα ή αναπτυσσόμενη αγορά), η διαδικασία επιλογής της δικαιούχου επιχείρησης, οι φραγμοί εισόδου και εξόδου και η διαφοροποίηση των προϊόντων.
- 119) Η συστηματική εξάρτηση μιας επιχείρησης από κρατικές ενισχύσεις μπορεί να υποδεικνύει ότι η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να αντεπεξέλθει στον ανταγωνισμό από μόνη της ή ότι αποκομίζει αθέμιτα πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές της.
- 120) Η Επιτροπή διακρίνει δύο κύριες πηγές δυνητικών αρνητικών επιπτώσεων στις αγορές προϊόντων:
- α) περιπτώσεις σημαντικής αύξησης της παραγωγικής ικανότητας που προκαλεί ή επιδεινώνει υπάρχουσα κατάσταση πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας, ιδίως σε παρακμάζουσα αγορά, και
  - β) περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος της ενίσχυσης έχει σημαντική ισχύ στην αγορά.
- 121) Προκειμένου να αξιολογηθεί αν η ενίσχυση χρησιμεύει για τη δημιουργία ή τη διατήρηση μη αποδοτικών δομών της αγοράς, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη την επιπρόσθετη παραγωγική ικανότητα που δημιουργείται με το έργο, καθώς και αν η αγορά είναι υποτονική.
- 122) Εάν η εν λόγω αγορά αναπτύσσεται, δεν υφίσταται συνήθως έντονη ανησυχία ότι η ενίσχυση θα επηρεάζει αρνητικά τα δυναμικά κίνητρα ή θα παρεμποδίζει αδικαιολόγητα την έξοδο ή την είσοδο στην αγορά.

⁽⁴⁶⁾ Για τα επενδυτικά έργα που αφορούν την παραγωγή πολλών διαφορετικών προϊόντων, κάθε προϊόν πρέπει να αξιολογείται.

- 123) Μεγαλύτερη ανησυχία είναι δικαιολογημένη όταν οι αγορές είναι παρακαμάζουσες. Η Επιτροπή διακρίνει μεταξύ των περιπτώσεων στις οποίες, σε μακροπρόθεσμη προοπτική, η αγορά βρίσκεται σε διαρθρωτική παρακμή (δηλαδή συρρικνώνεται) και των περιπτώσεων στις οποίες η αγορά βρίσκεται σε σχετική παρακμή (δηλαδή εξακολουθεί μεν να αναπτύσσεται, αλλά ο ρυθμός ανάπτυξης της δεν υπερβαίνει ένα ποσοστό αναφοράς).
- 124) Η υποτονικότητα της αγοράς υπολογίζεται κατά κανόνα σε σχέση με το ΑΕΠ του ΕΟΧ κατά τα τρία έτη πριν από την έναρξη του έργου (ποσοστό αναφοράς). Μπορεί επίσης να μετρηθεί με βάση τους προβλεπόμενους ρυθμούς ανάπτυξης για τα επόμενα τρία έως πέντε έτη. Στους δείκτες μπορεί να περιλαμβάνονται η αναμενόμενη μελλοντική ανάπτυξη της οικείας αγοράς και οι επακόλουθοι αναμενόμενοι συντελεστές αξιοποίησης της παραγωγικής ικανότητας και ο πιθανός αντίκτυπος της αύξησης της παραγωγικής ικανότητας στους ανταγωνιστές από την άποψη των τιμών και των περιθωρίων κέρδους.

3.2.6. Στάθμιση των θετικών αποτελεσμάτων με τις αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης (κριτήριο εξισορρόπησης)

- 125) Η Επιτροπή εξετάζει αν τα θετικά αποτελέσματα της ενίσχυσης υπερσιχύνουν των αρνητικών επιπτώσεων που έχουν διαπιστωθεί ως προς τον ανταγωνισμό και τις εμπορικές συναλλαγές. Η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά μόνο εάν τα θετικά αποτελέσματα υπερσιχύνουν των αρνητικών επιπτώσεων.
- 126) Στις περιπτώσεις στις οποίες η προτεινόμενη ενίσχυση δεν αντιμετωπίζει σαφώς καθορισμένη ανεπάρκεια της αγοράς με ενδεδειγμένο και αναλογικό τρόπο, οι αρνητικές στρεβλωτικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό συνήθως υπερσιχύνουν των θετικών αποτελεσμάτων της ενίσχυσης και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι πιθανό να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προτεινόμενη ενίσχυση δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά.
- 127) Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων της ενίσχυσης, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τον αντίκτυπο της ενίσχυσης στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ, που ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 και αναφέρονται στο ΕΤΘΑΥ. Κύριος στόχος της ΚΑΠ είναι να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες μακροπρόθεσμα και ότι η διαχείρισή τους γίνεται κατά τρόπο που συνάδει με τους στόχους της επίτευξης οικονομικών, κοινωνικών οφελών και οφελών για την απασχόληση και της συμβολής στη διαθεσιμότητα του επισιτιστικού εφοδιασμού [άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013] και του στόχου διασφάλισης της συνοχής με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης [άρθρο 2 παράγραφος 5 στοιχείο ι) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013]. Τα μέτρα που αντιβαίνουν σε οποιονδήποτε από αυτούς τους στόχους είναι απίθανο να έχουν θετικά αποτελέσματα για την ΚΑΠ και ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις εμπορικές συναλλαγές, λόγω των περιορισμένων πόρων για τους οποίους ανταγωνίζονται οι επιχειρήσεις του τομέα. Αυτό θα καταστήσει απίθανη τη θετική εξισορρόπηση για τα εν λόγω μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στον κίνδυνο αύξησης της αλιευτικής ικανότητας, υπεραλίευσης ή μετατόπισης των αλιευτικών προσπαθειών, καθώς και στην ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των διαθέσιμων αλιευτικών δυνατοτήτων.
- 128) Καταρχήν, λόγω των θετικών αποτελεσμάτων τους στην ανάπτυξη του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για τις ενισχύσεις που πληρούν τους όρους που προβλέπονται στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3, στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 και 1.5 και στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2, οι αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών περιορίζονται στο ελάχιστο.
- 129) Όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΘΑΥ, η Επιτροπή θα θεωρεί ότι έχουν διαπιστωθεί τα σχετικά θετικά αποτελέσματα.
- 130) Οι ενισχύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της πολιτικής διατήρησης με τη σταδιακή κατάργηση των παρεκκλίσεων που επιτρέπονται επί του παρόντος βάσει των κανόνων της ΚΑΠ, όπως οι παρεκκλίσεις από την υποχρέωση εκφόρτωσης, θα θεωρείται ότι έχουν θετικό αντίκτυπο στους στόχους της ΚΑΠ.
- 131) Η Επιτροπή θα θεωρεί επίσης ότι συμβάλλουν θετικά στους στόχους της ΚΑΠ οι ενισχύσεις που στηρίζουν στόχους περιβαλλοντικής πολιτικής και μπορούν να συνδεθούν με προσπάθειες διατήρησης, μέσω της συμβολής στην καλή περιβαλλοντική κατάσταση, της εφαρμογής και της παρακολούθησης προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών, της υλοποίησης δράσεων που συμβάλλουν στην αποκατάσταση της συνέχειας των ποταμών βάσει της οδηγίας-πλασιού 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα ⁽⁴⁷⁾ ή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 ⁽⁴⁸⁾ για τα αλιευτικά εργαλεία/τα πλαστικά ή μέσω της θέσπισης μέτρων πλαισίου δράσης προτεραιότητας για τους τόπους του Natura 2000.

⁽⁴⁷⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽⁴⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον (ΕΕ L 155 της 12.6.2019, σ. 1).

- 132) Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας εξισορρόπησης, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», ή σε άλλες συγκρίσιμες μεθοδολογίες, όπως η οικοσυστημική προσέγγιση που εφαρμόζεται στη διαχείριση της θαλάσσιας αλιείας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013. Η ΚΑΠ αποτελείται από νομοθετικές πράξεις που θεσπίζουν ένα ολιστικό πλαίσιο διακυβέρνησης στον τομέα της αλιείας, το οποίο απαιτεί την εξεύρεση ισορροπίας μεταξύ οικολογικών, κοινωνικών και οικονομικών κριτηρίων βιωσιμότητας.
- 133) Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, αν η προτεινόμενη ενίσχυση συνεπάγεται άλλες θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις. Όταν αυτά τα άλλα θετικά αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν εκείνα που καθορίζονται σε πολιτικές της Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης γαλαξίας οικονομίας⁽⁴⁹⁾, η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»⁽⁵⁰⁾, το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία⁽⁵¹⁾, η στρατηγική για τη βιοποικιλότητα⁽⁵²⁾, το σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους⁽⁵³⁾, η στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή⁽⁵⁴⁾, ή εκείνα που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση⁽⁵⁵⁾, όπως η ανακοίνωση σχετικά με την πρωτοβουλία για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης⁽⁵⁶⁾, τότε η προτεινόμενη ενίσχυση που εναρμονίζεται με τις εν λόγω πολιτικές της Ένωσης μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ευρύτερα θετικά αποτελέσματα.
- 134) Αντιθέτως, οι ενισχύσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση της αλιευτικής ικανότητας ή οδηγούν σε υπεραλίευση ή μετατόπιση της αλιευτικής προσπάθειας που θα μπορούσε να οδηγήσει σε τέτοια υπεραλίευση [βλ. σημείο 4) των κατευθυντήριων γραμμών] ενδέχεται να υπονομεύσουν τους στόχους της ΚΑΠ. Λαμβανομένου υπόψη του νομικού και οικονομικού πλαισίου του τομέα της αλιείας, όπου οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται για περιορισμένους πόρους, τα μέτρα με τέτοιες επιπτώσεις που θεωρούνται καταρχήν επιζήμια είναι απίθανο να οδηγήσουν σε θετικό αποτέλεσμα κατά τη διαδικασία εξισορρόπησης.
- 135) Εκτός από τις ενισχύσεις που προβλέπονται ρητά στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, το κριτήριο εξισορρόπησης είναι απίθανο να αποβεί θετικό όσον αφορά τα ακόλουθα είδη μέτρων ενίσχυσης τα οποία θεωρούνται κατ' αρχήν επιζήμια και έχουν ως στόχο:
- α) την αύξηση της αλιευτικής ικανότητας ενός αλιευτικού σκάφους·
  - β) την απόκτηση εξοπλισμού που αυξάνει την ικανότητα ενός αλιευτικού σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα·
  - γ) την κατασκευή, απόκτηση ή εισαγωγή αλιευτικών σκαφών·

⁽⁴⁹⁾ Στο άρθρο 2 σημείο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 η «βιώσιμη γαλαξίας οικονομία» ορίζεται ως «όλες οι τομεακές και διατομεακές οικονομικές δραστηριότητες, στο σύνολο της ενιαίας αγοράς, που σχετίζονται με τους ωκεανούς, τις θάλασσες, τις ακτές και τα εσωτερικά ύδατα, καλύπτουν τις νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και τις περικλειστές χώρες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νεοεμφανιζόμενων τομέων και των μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, που αποσκοπούν στη μακροπρόθεσμη διασφάλιση της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής βιωσιμότητας και συνάδουν με τους ΣΒΑ, και ιδίως με τον ΣΒΑ 14, και με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης». Βλ. επίσης, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: σχετικά με μια νέα προσέγγιση για βιώσιμη γαλαξίας οικονομία στην ΕΕ Μετασχηματισμός της γαλαξίας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον [COM(2021) 240 final].

⁽⁵⁰⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Από το αγρόκτημα στο πιάτο — Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» [COM(2020) 381 final].

⁽⁵¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη [COM(2020) 98 final].

⁽⁵²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας [COM(2020) 380 final].

⁽⁵³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους [COM(2021) 400 final].

⁽⁵⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [COM(2013) 216 final].

⁽⁵⁵⁾ Ιδίως όσον αφορά την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 210).

⁽⁵⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης. [COM(2020) 67 final].

- δ) τη μεταβίβαση ή τη μετανηολόγηση αλιευτικών σκαφών σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας κοινοπραξιών με εταίρους τρίτων χωρών·
- ε) την προσωρινή ή οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων·
- στ) την εξερευνητική αλιεία·
- ζ) τη μεταβίβαση της κυριότητας μιας επιχείρησης·
- η) την άμεση ανανέωση του αποθέματος, εκτός από την περίπτωση του πειραματικού εμπλουτισμού αποθεμάτων·
- θ) την κατασκευή νέων λιμένων ή νέων ιχθυοσκαλών, με εξαίρεση τους νέους τόπους εκφόρτωσης·
- ι) μηχανισμούς παρέμβασης στην αγορά που αποσκοπούν στην προσωρινή ή μόνιμη απόσυρση προϊόντων αλιείας ή υδατοκαλλιέργειας από την αγορά με σκοπό τη μείωση της προσφοράς, προκειμένου να αποφευχθεί μείωση ή αύξηση των τιμών και οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με το άρθρο 30 και 31 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013·
- ια) επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών που είναι απαραίτητες για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που απορρέουν από τις υποχρεώσεις της Ένωσης στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας·
- ιβ) επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών που έχουν πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες για λιγότερο από 60 ημέρες εντός των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης· ή
- ιγ) την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα σε αλιευτικό σκάφος.

136) Το κριτήριο εξισορρόπησης είναι απίθανο να αποβεί θετικό όσον αφορά μέτρα ενίσχυσης τα οποία:

- α) δεν περιλαμβάνουν εγγυήσεις που εξασφαλίζουν ότι ο αιτών την κρατική ενίσχυση ή, εάν δεν απαιτείται αίτηση, ισοδύναμη πράξη που προβλέπει ότι η δικαιούχος επιχείρηση συμμορφώνεται με τους κανόνες της ΚΑΠ και εξακολουθεί να το πράττει καθ' όλη την περίοδο υλοποίησης του έργου και για περίοδο πέντε ετών μετά την τελική καταβολή της ενίσχυσης στη δικαιούχο επιχείρηση· και
- β) δεν προβλέπουν ότι μια δικαιούχος επιχείρηση που δεν έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του στοιχείου α) ή έχει διαπράξει ένα ή περισσότερα από τα περιβαλλοντικά αδικήματα του άρθρου 3 και 4 της οδηγίας 2008/99/ΕΚ⁽⁵⁷⁾, όταν υποβάλλεται η αίτηση ενίσχυσης σύμφωνα με τα άρθρα 32 έως 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473, όπως καθορίζεται από την αρμόδια εθνική αρχή, κατά τη διάρκεια των περιόδων που ορίζονται στο στοιχείο α), δεν δικαιούται να υποβάλει αίτηση ενίσχυσης και η ενίσχυση πρέπει να επιστραφεί κατ' αναλογία προς τη μη συμμόρφωση ή το αδίκημα.

137) Οι διατάξεις του σημείου 136) δεν εφαρμόζονται:

- στις ενισχύσεις που πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.1 του παρόντος εγγράφου· ούτε
- στις ενισχύσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.3 του παρόντος εγγράφου.

138) Για τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητες 2.1.2, 2.2 και ενότητα 2.3 σημείο 24) και στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητες 2.1 και 2.3 και κεφάλαιο 3 του παρόντος εγγράφου, η Επιτροπή θα σταθμίζει τις διαπιστωθείσες αρνητικές επιπτώσεις του μέτρου ενίσχυσης στον ανταγωνισμό και στους όρους των συναλλαγών με τα θετικά αποτελέσματα του σχεδιαζόμενου μέτρου στις υποστηριζόμενες οικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της συμβολής του στους στόχους της ΚΑΠ και, στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής, στους στόχους του ΕΤΘΑΥ.

⁽⁵⁷⁾ Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 28).

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Κεφάλαιο 1

1. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

1.1. Ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα

- 139) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που ορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 140) Οι «θεομηνίες» και τα «έκτακτα γεγονότα», όπως αναφέρονται στο άρθρο 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, συνιστούν εξαιρέσεις από τη γενική απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων εντός της εσωτερικής αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή έχει καταλήξει επανειλημμένως στο συμπέρασμα ότι οι έννοιες αυτές πρέπει να ερμηνεύονται συστατικά. Το συμπέρασμα αυτό έχει επιβεβαιωθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁵⁸⁾.
- 141) Μέχρι σήμερα, στο πεδίο των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, η Επιτροπή έχει δεχθεί ότι εξαιρετικά σφοδρές καταιγίδες και πλημμύρες, και ειδικότερα πλημμύρες που προκαλούνται από υπερχειλίση ποταμών ή λιμνών, μπορεί να συνιστούν θεομηνίες. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473, είναι δυνατή η απαλλαγή κατά κατηγορία των ακόλουθων τύπων θεομηνίας: σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις, πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστειών και δασικές πυρκαγιές από φυσικά αίτια.
- 142) Τα ακόλουθα φαινόμενα είναι παραδείγματα έκτακτων γεγονότων που έχουν αναγνωριστεί από την Επιτροπή σε περιπτώσεις εκτός του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας: πόλεμος, εσωτερικές αναταραχές, απεργίες και, με ορισμένες επιφυλάξεις και ανάλογα με την έκτασή τους, μείζονα βιομηχανικά και πυρηνικά δυστυχήματα, και πυρκαγιές που συνεπάγονται εκτεταμένες απώλειες. Η εμφάνιση ασθενειών των ζώων ή επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών δεν συνιστά, καταρχήν, έκτακτο γεγονός.
- 143) Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να αξιολογεί τις προτάσεις χορήγησης ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη πρακτική της στον τομέα αυτόν.
- 144) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα πρέπει επιπλέον να πληρούν τους ακόλουθους όρους:
- α) η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους έχει αναγνωρίσει επίσημα ότι πρόκειται για θεομηνία ή έκτακτο γεγονός· και
  - β) υπάρχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος και των ζημιών που υπέστη η επιχείρηση.
- 145) Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εκ των προτέρων κριτήρια βάσει των οποίων θεωρείται ότι έχει προηγηθεί η επίσημη αναγνώριση που αναφέρεται στο σημείο 144) στοιχείο α).
- 146) Η ενίσχυση πρέπει να καταβάλλεται απευθείας στη σχετική επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών της οποίας η επιχείρηση είναι μέλος. Όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα και οργάνωση παραγωγών, το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης για το οποίο είναι επιλέξιμη η επιχείρηση.
- 147) Τα καθεστώτα ενισχύσεων πρέπει να θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του φαινομένου και η ενίσχυση πρέπει να καταβάλλεται εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία αυτήν. Για συγκεκριμένη θεομηνία ή συγκεκριμένο έκτακτο γεγονός, η Επιτροπή θα εγκρίνει χωριστά τις κοινοποιηθείσες ενισχύσεις που παρεκκλίνουν από τον κανόνα αυτόν σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, για παράδειγμα λόγω της φύσης και/ή της έκτασης του φαινομένου, ή της υστερόχρονης εμφάνισης ή της συνεχιζόμενης φύσης των ζημιών.

⁽⁵⁸⁾ Βλ. απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2004, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, υπόθεση C-73/03, ECLI:EU:C:2004:711, σκέψη 36· και απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 2006, *Giuseppe Atzeni κ.λπ.*, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-346/03 και C-529/03, ECLI:EU:C:2006:130, σκέψη 79.

- 148) Για να διευκολύνει την ταχεία διαχείριση κρίσεων, η Επιτροπή θα εγκρίνει εκ των προτέρων καθεστώτα-πλαίσια ενισχύσεων για την αντιστάθμιση των ζημιών που προκαλούνται από εξαιρετικά σφοδρές καταιγίδες, πλημμύρες, σεισμούς, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις, ανεμοστρόβιλους, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστειών και δασικές πυρκαγιές από φυσικά αίτια, υπό την προϋπόθεση ότι διατυπώνονται σαφώς οι όροι υπό τους οποίους μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση. Τα κράτη μέλη οφείλουν σε τέτοιες περιπτώσεις να τηρούν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που προβλέπεται στο σημείο 345).
- 149) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται για την αντιστάθμιση των ζημιών που προκαλούνται από άλλους τύπους θεομηνίας, οι οποίοι δεν αναφέρονται στο σημείο 141) και των ζημιών που προκαλούνται από έκτακτα γεγονότα, πρέπει να κοινοποιούνται χωριστά στην Επιτροπή.
- 150) Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για την αντιστάθμιση των ζημιών που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος, όπως εκτιμώνται από δημόσια αρχή, από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα αναγνωρισμένο από τη χορηγούσα αρχή ή από ασφαλιστική εταιρεία.
- 151) Στις ζημίες μπορούν να περιλαμβάνονται:
- α) υλικές ζημίες σε στοιχεία ενεργητικού (όπως κτίρια, εξοπλισμό, μηχανήματα, αποθέματα και μέσα παραγωγής)· και
  - β) απώλεια εισοδήματος λόγω πλήρους ή μερικής καταστροφής της παραγωγής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και των σχετικών μέσων παραγωγής.
- 152) Οι ζημίες πρέπει να υπολογίζονται στο επίπεδο του μεμονωμένου δικαιούχου.
- 153) Ο υπολογισμός των υλικών ζημιών πρέπει να βασίζεται στο κόστος της αποκατάστασης ή στην οικονομική αξία των πληγέντων στοιχείων ενεργητικού πριν από τη θεομηνία ή το έκτακτο γεγονός. Δεν πρέπει να υπερβαίνει το κόστος αποκατάστασης ή τη μείωση της πραγματικής εμπορικής αξίας λόγω της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της αξίας του στοιχείου ενεργητικού αμέσως πριν και αμέσως μετά τη θεομηνία ή το έκτακτο γεγονός.
- 154) Η απώλεια εισοδήματος πρέπει να υπολογίζεται με αφαίρεση:
- α) του γινόμενου της ποσότητας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά το έτος επέλευσης της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος ή κάθε επόμενο έτος που επηρεάστηκε από την πλήρη ή μερική καταστροφή των μέσων παραγωγής επί τη μέση τιμή πώλησης κατά το εν λόγω έτος,
από
  - β) το γινόμενο της μέσης ετήσιας ποσότητας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά την προηγούμενη της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος τριετή χρονική περίοδο ή ενός τριετούς μέσου όρου βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής, επί τη μέση τιμή πώλησης.
- 155) Στο ποσό αυτό μπορούν να προστεθούν άλλες δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος επιχείρηση λόγω της θεομηνίας ή του έκτακτου γεγονότος αλλά πρέπει να αφαιρεθούν από αυτό οι δαπάνες που δεν προκλήθηκαν από τη θεομηνία ή το έκτακτο γεγονός, τις οποίες θα πραγματοποιούσε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος επιχείρησης.
- 156) Η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες μεθόδους υπολογισμού των ζημιών, εφόσον κρίνει ότι οι μέθοδοι αυτές είναι αντιπροσωπευτικές, δεν βασίζονται σε αφύσικα υψηλά αλιεύματα ή αποδόσεις και δεν συνεπάγονται υπεραντιστάθμιση των δικαιούχων επιχειρήσεων.
- 157) Σε περίπτωση που μια ΜΜΕ συστάθηκε σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του φαινομένου, η αναφορά στις τριετείς ή πενταετείς περιόδους του σημείου 154) στοιχείο β) πρέπει να νοείται ως αναφορά στην ποσότητα που παράγεται και πωλείται από μια μέση επιχείρηση του ίδιου μεγέθους με τον αιτούντα, δηλαδή πολύ μικρή επιχείρηση ή μικρή επιχείρηση ή μεσαία επιχείρηση, αντιστοίχως, στον εθνικό ή περιφερειακό τομέα που επλήγη από τη θεομηνία ή το έκτακτο γεγονός.

- 158) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.
- 1.2. Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία**
- 159) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 160) Οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία θεωρούνται κατάλληλο εργαλείο για την παροχή συνδρομής στις επιχειρήσεις ώστε να ανακάμψουν από τις ζημιές αυτές και για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών τομέων, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 161) Μέχρι σήμερα, στο πεδίο των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, η Επιτροπή έχει δεχθεί ότι καταιγίδες, ριπές ανέμου που προκαλούν εξαιρετικά υψηλά κύματα, σφοδρές και συνεχείς βροχοπτώσεις, πλημμύρες και εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες του νερού για μεγάλο χρονικό διάστημα μπορεί να συνιστούν δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473, είναι δυνατή η απαλλαγή κατά κατηγορία των ακόλουθων τύπων δυσμενών καιρικών συνθηκών: παγετός, καταιγίδες, χαλάζι, πάγος, σφοδρή και συνεχής βροχόπτωση και έντονες ξηρασίες.
- 162) Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να αξιολογεί τις προτάσεις χορήγησης ενισχύσεων για την αποκατάσταση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη πρακτική της στον τομέα αυτόν.
- 163) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα πρέπει επιπλέον να πληρούν τους ακόλουθους όρους:
- α) οι ζημιές οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατόν να εξομοιωθούν με θεομηνία πρέπει να υπερβαίνουν το 30 % της μέσης ετήσιας παραγωγής, η οποία υπολογίζεται με βάση τα τρία προηγούμενα ημερολογιακά έτη ή έναν μέσο όρο τριετίας βασισμένο στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατόν να εξομοιωθεί με θεομηνία, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής
  - β) πρέπει να υπάρχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατόν να εξομοιωθεί με θεομηνία και των ζημιών που υπέστη η επιχείρηση
  - γ) σε περίπτωση ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία και οι οποίες θα μπορούσαν να καλυφθούν από ταμεία αλληλοβοήθειας χρηματοδοτούμενα μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, το κράτος μέλος πρέπει να παραθέτει τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να χορηγήσει ενίσχυση και όχι χρηματική αποζημίωση που καταβάλλεται μέσω των εν λόγω ταμείων αλληλοβοήθειας.
- 164) Η ενίσχυση πρέπει να καταβάλλεται απευθείας στη σχετική επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών της οποίας η επιχείρηση είναι μέλος. Όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών, το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης για το οποίο είναι επιλέξιμη η επιχείρηση.
- 165) Τα καθεστώτα ενισχύσεων τα οποία αφορούν δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία πρέπει να θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του φαινομένου. Οι ενισχύσεις πρέπει να καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία.
- 166) Για να διευκολύνει την ταχεία διαχείριση κρίσεων, η Επιτροπή θα εγκρίνει εκ των προτέρων καθεστώτα-πλαίσια ενισχύσεων για την αντιστάθμιση των ζημιών οι οποίες προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που είναι δυνατό να εξομοιωθούν με θεομηνία, υπό την προϋπόθεση ότι διατυπώνονται σαφώς οι όροι υπό τους οποίους μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση. Τα κράτη μέλη οφείλουν σε τέτοιες περιπτώσεις να τηρούν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που προβλέπεται στο σημείο 345).

- 167) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται για την αντιστάθμιση των ζημιών οι οποίες προκαλούνται από άλλους τύπους δυσμενών κλιματικών φαινομένων που είναι δυνατόν να εξομοιωθούν με θεομηνία οι οποίοι δεν αναφέρονται στο σημείο 161) πρέπει να κοινοποιούνται χωριστά στην Επιτροπή.
- 168) Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τις ζημιές που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία, όπως εκτιμήθηκαν από δημόσια αρχή, από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα αναγνωρισμένο από τη χορηγούσα αρχή ή από ασφαλιστική εταιρεία.
- 169) Στις ζημιές μπορούν να περιλαμβάνονται:
- α) υλικές ζημιές σε στοιχεία ενεργητικού (όπως κτίρια, σκάφη, εξοπλισμό, μηχανήματα, αποθέματα και μέσα παραγωγής) και
  - β) απώλεια εισοδήματος λόγω πλήρους ή μερικής καταστροφής της παραγωγής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας ή των σχετικών μέσων παραγωγής.
- 170) Οι ζημιές πρέπει να υπολογίζονται στο επίπεδο του μεμονωμένου δικαιούχου.
- 171) Στην περίπτωση υλικών ζημιών σε στοιχεία ενεργητικού, οι ζημιές πρέπει να είχαν ως αποτέλεσμα απώλεια που υπερβαίνει το 30 % της μέσης ετήσιας παραγωγής, η οποία υπολογίζεται με βάση τα τρία προηγούμενα ημερολογιακά έτη ή με έναν μέσο όρο τριετίας βασισμένο στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής.
- 172) Ο υπολογισμός των υλικών ζημιών πρέπει να βασίζεται στο κόστος αποκατάστασης ή στην οικονομική αξία των πληγέντων στοιχείων ενεργητικού πριν από το δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία. Δεν πρέπει να υπερβαίνει το κόστος αποκατάστασης ή τη μείωση της πραγματικής εμπορικής αξίας λόγω του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της αξίας του στοιχείου ενεργητικού αμέσως πριν και αμέσως μετά το δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία.
- 173) Η απώλεια εισοδήματος πρέπει να υπολογίζεται με αφαίρεση:
- α) του γινομένου της ποσότητας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά το έτος εκδήλωσης του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία ή κάθε επόμενο έτος που επηρεάστηκε από την πλήρη ή μερική καταστροφή των μέσων παραγωγής επί τη μέση τιμή πώλησης κατά το εν λόγω έτος,
από
  - β) το γινόμενο της μέσης ετήσιας ποσότητας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που παράχθηκαν κατά την προηγούμενη του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία τριετή χρονική περίοδο ή ενός μέσου όρου τριετίας βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής, επί τη μέση τιμή πώλησης.
- 174) Στο ποσό αυτό μπορούν να προστεθούν άλλες δαπάνες που πραγματοποίησε η δικαιούχος επιχείρηση λόγω του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία αλλά πρέπει να αφαιρεθούν από αυτό οι δαπάνες που δεν προκλήθηκαν από το δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία, τις οποίες θα πραγματοποιούσε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση.
- 175) Η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες μεθόδους υπολογισμού των ζημιών, εφόσον κρίνει ότι οι μέθοδοι αυτές είναι αντιπροσωπευτικές, δεν βασίζονται σε αφύσικα υψηλά αλιεύματα ή αποδόσεις και δεν συνεπάγονται υπεραντιστάθμιση των δικαιούχων επιχειρήσεων.
- 176) Σε περίπτωση που μια ΜΜΕ συστάθηκε σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης του δυσμενούς κλιματικού φαινομένου που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία, η αναφορά στις τριετείς ή πενταετείς περιόδους των σημείων 163) στοιχείο α), 171) και 173) στοιχείο β) πρέπει να νοείται ως αναφορά στην ποσότητα που παράγεται και πωλείται από μια μέση επιχείρηση του ίδιου μεγέθους με τον αιτούντα, δηλαδή πολύ μικρή επιχείρηση ή μικρή επιχείρηση ή μεσαία επιχείρηση, αντιστοίχως, στον εθνικό ή περιφερειακό τομέα που επλήγη από το δυσμενές κλιματικό φαινόμενο που είναι δυνατό να εξομοιωθεί με θεομηνία.

- 177) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.
- 1.3. **Ενισχύσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια και περιπτώσεων προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη και ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από τις εν λόγω ασθένειες των ζώων και περιπτώσεις προσβολής**
- 178) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια και περιπτώσεων προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη και οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από τις εν λόγω ασθένειες των ζώων και περιπτώσεις προσβολής, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, εάν συμμορφώνονται με τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 179) Οι ενισχύσεις για τις δαπάνες πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια και περιπτώσεων προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη και οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από τις εν λόγω ασθένειες των ζώων και περιπτώσεις προσβολής θεωρούνται κατάλληλο εργαλείο για την παροχή συνδρομής στις επιχειρήσεις ώστε να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους που ενέχουν οι εν λόγω απειλές και για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών τομέων, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκετο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 180) Οι ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας επιτρέπεται να χορηγούνται μόνο:
- α) για ασθένειες των ζώων και περιπτώσεις προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη για τις οποίες υπάρχουν ενωσιακοί ή εθνικοί κανόνες, είτε προβλέπονται από νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις· και
  - β) στο πλαίσιο:
    - i) δημόσιου προγράμματος σε ενωσιακό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για την πρόληψη, την καταπολέμηση ή την εξάλειψη ασθενειών των ζώων· ή
    - ii) μέτρων έκτακτης ανάγκης που επιβάλλονται από την αρμόδια εθνική αρχή· ή
    - iii) μέτρων για την εξάλειψη ή τον περιορισμό χωροκατακτητικού ξένου είδους που εφαρμόζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1143/2014.
- 181) Τα προγράμματα και μέτρα που αναφέρονται στο σημείο 180) στοιχείο β) πρέπει να περιλαμβάνουν περιγραφή των σχετικών μέτρων πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης.
- 182) Η ενίσχυση δεν πρέπει να συνδέεται με μέτρα για τα οποία η ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει ότι το κόστος τους επιβαρύνει την δικαιούχο επιχείρηση, εκτός εάν το κόστος των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης καλύπτεται εξ ολοκλήρου από υποχρεωτικές εισφορές των δικαιούχων επιχειρήσεων.
- 183) Η ενίσχυση πρέπει να καταβάλλεται απευθείας στη σχετική επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών της οποίας η επιχείρηση είναι μέλος. Όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών, το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης για το οποίο είναι επιλέξιμη η επιχείρηση.
- 184) Δεν χορηγείται καμία μεμονωμένη ενίσχυση, όταν διαπιστώνεται ότι η ασθένεια των ζώων ή η προσβολή από τον επιβλαβή για το φυτό οργανισμό προκλήθηκε εσκεμμένα ή από αμέλεια της δικαιούχου επιχείρησης.
- 185) Όσον αφορά τις ασθένειες των ζώων, η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται για:
- α) νόσους υδρόβιων ζώων που απαριθμούνται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁹⁾ ή περιλαμβάνονται στον κατάλογο νόσων των ζώων του κώδικα υγείας υδρόβιων οργανισμών του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1).

⁽⁶⁰⁾ Βλέπε <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

- β) ζωνοσώσους υδρόβιων ζώων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶¹⁾.
- γ) αναδυόμενες νόσους, οι οποίες πληρούν τους όρους του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429.
- δ) άλλες νόσους εκτός των καταγεγραμμένων νόσων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 και οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 226 του εν λόγω κανονισμού.
- 186) Τα καθεστώτα ενισχύσεων πρέπει να θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία πραγματοποίησης των δαπανών ή την πρόκληση της ζημίας από την ασθένεια των ζώων ή την προσβολή από χωροκατακτητικά ξένα είδη. Οι ενισχύσεις πρέπει να καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία. Οι όροι αυτοί δεν εφαρμόζονται σε δαπάνες που πραγματοποιούνται για προληπτικούς σκοπούς, όπως αναφέρεται στο σημείο 188).
- 187) Για να διευκολύνει την ταχεία διαχείριση κρίσεων, η Επιτροπή θα εγκρίνει εκ των προτέρων καθεστώτα-πλαίσια ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι διατυπώνονται σαφώς οι όροι υπό τους οποίους μπορεί να χορηγηθεί ενίσχυση. Τα κράτη μέλη οφείλουν σε τέτοιες περιπτώσεις να τηρούν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που προβλέπεται στο σημείο 345).
- 188) Οι ενισχύσεις μπορούν να καλύπτουν τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες, μεταξύ άλλων για προληπτικούς σκοπούς:
- α) υγειονομικούς ελέγχους, αναλύσεις, δοκιμές και άλλα μέτρα ανίχνευσης·
  - β) τη βελτίωση των μέτρων βιοασφάλειας·
  - γ) την αγορά, αποθήκευση, διαχείριση ή διανομή εμβολίων, φαρμάκων και θεραπευτικών ουσιών για ζώα·
  - δ) την αγορά, αποθήκευση, τοποθέτηση και διανομή προϊόντων ή εξοπλισμού προστασίας για την αντιμετώπιση περιπτώσεων προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη·
  - ε) τη σφαγή, θανάτωση και καταστροφή των ζώων·
  - στ) την καταστροφή ζωικών προϊόντων και προϊόντων που συνδέονται με ζώα·
  - ζ) τον καθαρισμό, την απεντόμωση και την απολύμανση της εκμετάλλευσης ή του εξοπλισμού·
  - η) τις ζημιές που προκλήθηκαν λόγω της σφαγής, της θανάτωσης και της καταστροφής των ζώων, των ζωικών προϊόντων και των προϊόντων που συνδέονται με ζώα.
- 189) Οι ενισχύσεις για επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται στο σημείο 188) στοιχείο α) πρέπει να χορηγούνται σε είδος και να καταβάλλονται στον πάροχο υγειονομικών ελέγχων, αναλύσεων, δοκιμών και άλλων μέτρων ανίχνευσης, εκτός εάν οι δικαιούχοι διαθέτουν ήδη εσωτερικές ικανότητες κατάλληλες για τους σκοπούς αυτούς.
- 190) Στην περίπτωση ενισχύσεων για την αντιστάθμιση των ζημιών που προκλήθηκαν από ασθένειες των ζώων ή περιπτώσεις προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη που αναφέρονται στο σημείο 188) στοιχείο η), η αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται μόνο σε σχέση με τα ακόλουθα:
- α) την αγοραία αξία των ζώων που εσφάγησαν ή θανατώθηκαν, ή πέθαναν, ή των προϊόντων που καταστράφηκαν:
    - i) από την ασθένεια των ζώων ή από την προσβολή από χωροκατακτητικά ξένα είδη· ή
    - ii) στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος ή μέτρου που αναφέρεται στο σημείο 180) στοιχείο β).
  - β) απώλεια εισοδήματος λόγω υποχρέωσης απομόνωσης και των δυσχερειών ανασύστασης του αποθέματος.
- 191) Η αγοραία αξία που αναφέρεται στο σημείο 190) στοιχείο α) πρέπει να καθορίζεται με βάση την αξία των ζώων αμέσως πριν προκύψει ή επιβεβαιωθεί οποιαδήποτε υπόνοια ασθένειας των ζώων ή προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη, και ως εάν δεν είχαν επηρεαστεί από την ασθένεια ή την προσβολή.

⁽⁶¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση προγράμματος για την εσωτερική αγορά, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων, τον τομέα των φυτών, των ζώων, των τροφίμων και των ζωοτροφών, και τις ευρωπαϊκές στατιστικές (Πρόγραμμα για την ενιαία αγορά) και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 99/2013, (ΕΕ) αριθ. 1287/2013, (ΕΕ) αριθ. 254/2014 και (ΕΕ) αριθ. 652/2014 (ΕΕ L 153 της 3.5.2021, σ. 1).

- 192) Από το ποσό αυτό πρέπει να αφαιρεθούν τυχόν δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν άμεσα λόγω της νόσου των ζώων ή της προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη, οι οποίες θα είχαν πραγματοποιηθεί ούτως ή άλλως από τη δικαιούχο επιχείρηση, καθώς και τυχόν έσοδα από την πώληση προϊόντων που συνδέονται με τα ζώα που εσφάγησαν, θανατώθηκαν ή καταστράφηκαν για λόγους πρόληψης ή εξάλειψης.
- 193) Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν λόγω ασθενειών των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια ή λόγω προσβολής από χωροκατακτητικά ξένα είδη.
- 194) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνει η δικαιούχος επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών στο πλαίσιο άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέτρων ή βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων ή από ταμεία αλληλοβοήθειας για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

1.4. Ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα

- 195) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 196) Οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα θεωρούνται κατάλληλο εργαλείο για την παροχή συνδρομής στις επιχειρήσεις ώστε να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους που ενέχουν τα εν λόγω είδη τα οποία προστατεύονται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο και για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών τομέων χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 197) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα επιτρέπεται να χορηγούνται μόνο εάν:
- α) υπάρχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ των ζημιών που προκλήθηκαν και της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων·
  - β) επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για τις ζημιές που προκλήθηκαν ως άμεσο επακόλουθο της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων, όπως εκτιμώνται από δημόσια αρχή, από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα αναγνωρισμένο από τη χορηγούσα αρχή ή από ασφαλιστική εταιρεία· και
  - γ) στον τομέα της αλιείας, η ενίσχυση αφορά μόνο ζημιές στα αλιεύματα, ανεξάρτητα από τις επιπτώσεις των προστατευόμενων ζώων στο σύνολο του άγριου πληθυσμού.
- 198) Η ενίσχυση πρέπει να καταβάλλεται απευθείας στη σχετική επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών της οποίας η επιχείρηση είναι μέλος. Όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών, το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης για το οποίο είναι επιλέξιμη η επιχείρηση.
- 199) Τα κάθεστωτα ενισχύσεων που αφορούν ζημιές οι οποίες προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα πρέπει να θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία επέλευσης της ζημίας. Οι ενισχύσεις πρέπει να καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία.
- 200) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν:
- α) την αγοραία αξία των ζώων που επλήγησαν ή θανατώθηκαν από τα προστατευόμενα ζώα·
  - β) τις υλικές ζημιές στα ακόλουθα στοιχεία ενεργητικού: εξοπλισμός, μηχανήματα και ακίνητα.
- 201) Η αγοραία αξία που αναφέρεται στο σημείο 200) στοιχείο α) πρέπει να καθορίζεται με βάση την αξία των ζώων αμέσως πριν από την επέλευση της ζημίας και ως εάν δεν είχαν πληγεί από τη συμπεριφορά των προστατευόμενων ζώων.
- 202) Ο υπολογισμός της υλικής ζημίας πρέπει να βασίζεται στο κόστος αποκατάστασης ή στην οικονομική αξία των πληγέντων στοιχείων ενεργητικού πριν από την επέλευση της ζημίας. Δεν πρέπει να υπερβαίνει το κόστος αποκατάστασης ή τη μείωση της πραγματικής εμπορικής αξίας λόγω της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της αξίας του στοιχείου ενεργητικού αμέσως πριν και αμέσως μετά την επέλευση της ζημίας.

- 203) Στο ποσό αυτό μπορούν να προστεθούν άλλες δαπάνες που πραγματοποίησε η δικαιούχος επιχείρηση λόγω της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων και, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να αφαιρεθούν από αυτό οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν άμεσα λόγω της συμπεριφοράς των προστατευόμενων ζώων και τις οποίες θα πραγματοποιούσε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση, καθώς και τυχόν έσοδα από την πώληση προϊόντων που συνδέονται με τα ζώα που επλήγησαν ή θανατώθηκαν.
- 204) Η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες μεθόδους υπολογισμού των ζημιών, εφόσον κρίνει ότι οι μέθοδοι αυτές είναι αντιπροσωπευτικές, δεν βασίζονται σε αφύσικα υψηλά αλιεύματα ή αποδόσεις και δεν συνεπάγονται υπεραντιστάθμιση των δικαιούχων επιχειρήσεων.
- 205) Εκτός από τις πρώτες επιθέσεις από προστατευόμενα ζώα, οι δικαιούχοι επιχειρήσεις οφείλουν να καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για τον μετριασμό του κινδύνου των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και για την παροχή κινήτρου για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ζημίας. Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να λαμβάνουν τη μορφή προληπτικών μέτρων, όπως περίφραξη ασφαλείας, τα οποία να είναι ανάλογα του κινδύνου ζημιών που μπορεί να προκληθούν από προστατευόμενα ζώα στην αντίστοιχη περιοχή, εκτός εάν τέτοιου είδους μέτρα δεν είναι εφικτά.
- 206) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνονται ως αντιστάθμιση για τις ζημιές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

1.5. Ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ζημιογόνα γεγονότα

- 207) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ζημιογόνα γεγονότα είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 208) Οι ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ζημιογόνα γεγονότα θεωρούνται κατάλληλο εργαλείο για την παροχή συνδρομής στις επιχειρήσεις ώστε να μειώσουν τους κινδύνους να προκληθούν οι ζημιές αυτές, ή το σχετικό ποσό, και για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών τομέων χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 209) Η επένδυση πρέπει να αποσκοπεί πρωτίστως στην πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από ζημιογόνα γεγονότα. Όσον αφορά την πρόληψη και τον μετριασμό των ζημιών που προκαλούνται από προστατευόμενα ζώα στον τομέα της αλιείας, η επένδυση πρέπει να αποσκοπεί στην πρόληψη και τον μετριασμό της διαρπαγής ή της ζημίας σε αλιευτικά εργαλεία ή άλλο εξοπλισμό.
- 210) Για τις επενδύσεις για τις οποίες απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶²⁾, η ενίσχυση πρέπει να υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει διενεργηθεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο πριν από την ημερομηνία χορήγησης της μεμονωμένης ενίσχυσης.
- 211) Η ενίσχυση πρέπει να καλύπτει τις επιλέξιμες δαπάνες που είναι άμεσες και ειδικές για προληπτικά μέτρα. Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν:
- α) την κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας· και
  - β) για την αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού, μέχρι το ύψος της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου.
- 212) Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

⁽⁶²⁾ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

Κεφάλαιο 2

2. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΞΟΧΩΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

213) Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης αντιμετωπίζουν μόνιμους περιορισμούς στην ανάπτυξη τους, οι οποίοι αναγνωρίζονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, το οποίο επιτρέπει στην Ένωση να θεσπίζει ειδικά μέτρα για τη στήριξη των εξόχως απόκεντρων περιοχών, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμοσμένης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στις εν λόγω περιοχές και της πρόσβασης σε προγράμματα της Ένωσης. Λαμβάνοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προτεραιότητα στον άνθρωπο, διασφάλιση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, και απελευθέρωση του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ»⁽⁶³⁾, η Επιτροπή θα αξιολογεί τις ενισχύσεις στις εν λόγω περιοχές με βάση τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 του παρόντος εγγράφου και τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.

2.1. Ενισχύσεις λειτουργίας σε εξόχως απόκεντρες περιοχές

214) Οι ενισχύσεις λειτουργίας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, εάν συμμορφώνονται με τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3, τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα και τις ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται στις εν λόγω περιοχές.

215) Η παρούσα ενότητα εφαρμόζεται στις ενισχύσεις λειτουργίας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, αποσκοπούν στην άμβλυση των ιδιαίτερων δυσχερειών οι οποίες προκύπτουν στις εν λόγω περιοχές λόγω της άκρας περιφερειακής θέσης τους, του νησιωτικού χαρακτήρα, της μικρής έκτασης, της δυσχερούς μορφολογίας και του κλίματος, της οικονομικής εξάρτησης από λίγα προϊόντα, και των οποίων ο μόνιμος χαρακτήρας και ο συνδυασμός περιορίζουν σημαντικά την ανάπτυξη τους. Κατά την εφαρμογή της παρούσας ενότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη συνεκτικότητα των ενισχύσεων λειτουργίας με τα μέτρα στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ για την οικεία περιοχή και τις επιπτώσεις τους στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές, τόσο στις οικείες περιοχές όσο και σε άλλα μέρη της Ένωσης.

216) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα αναγκαία για την άμβλυση των ιδιαίτερων δυσχερειών στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, οι οποίες προκύπτουν από την απομόνωση, τον νησιωτικό χαρακτήρα και την άκρας περιφερειακή θέση τους.

217) Οι επιλέξιμες δαπάνες που προκύπτουν από τις εν λόγω ιδιαίτερες δυσχέρειες πρέπει να υπολογίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/1972 της Επιτροπής⁽⁶⁴⁾.

218) Για να αποφευχθεί η υπεραντισταθμίση, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να λαμβάνει υπόψη άλλα είδη δημόσιας παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της αντισταθμίσης του πρόσθετου κόστους που επιβαρύνει τις επιχειρήσεις στον τομέα της αλιείας, της εκτροφής, της μεταποίησης και της εμπορίας ορισμένων προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που είναι εγκατεστημένες στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, η οποία καταβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 35 έως 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.

219) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές που λαμβάνει η δικαιούχος επιχείρηση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

2.2. Ενισχύσεις για την ανανέωση του αλιευτικού στόλου στις εξόχως απόκεντρες περιοχές

220) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την ανανέωση του αλιευτικού στόλου στις εξόχως απόκεντρες περιοχές είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.

⁽⁶³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Προτεραιότητα στον άνθρωπο, διασφάλιση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, και απελευθέρωση του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ [COM(2022) 198 final της 3.5.2022].

⁽⁶⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/1972 της Επιτροπής, της 11ης Αυγούστου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 με τον καθορισμό των κριτηρίων για τον υπολογισμό του πρόσθετου κόστους που επιβαρύνει τις επιχειρήσεις αλιείας, εκτροφής, μεταποίησης και εμπορίας ορισμένων προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας των εξόχως απόκεντρων περιοχών (ΕΕ L 402 της 15.11.2021, σ. 1).

- 221) Η παρούσα ενότητα εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για την ανανέωση του αλιευτικού στόλου στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, οι οποίες αποσκοπούν στην κάλυψη των δαπανών που σχετίζονται με την απόκτηση νέου αλιευτικού σκάφους που θα νηολογηθεί σε εξόχως απόκεντρη περιοχή.
- 222) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα επιτρέπεται να χορηγούνται μόνο εάν:
- α) το νέο αλιευτικό σκάφος συμμορφώνεται με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες υγιεινής, υγείας, ασφάλειας και εργασιακών συνθηκών για εργασία επί αλιευτικών σκαφών, καθώς και με τα χαρακτηριστικά των αλιευτικών σκαφών· και
  - β) κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για ενίσχυση η δικαιούχος επιχείρηση έχει ως κύριο τόπο νηολόγησης την εξόχως απόκεντρη περιοχή όπου θα νηολογηθεί το σκάφος.
- 223) Κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, η έκθεση που συντάχθηκε πριν από την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 πρέπει να αποδεικνύει ότι, στο τμήμα του στόλου της εξόχως απόκεντρης περιοχής στο οποίο θα ανήκει το νέο σκάφος, υπάρχει ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των αλιευτικών δυνατοτήτων (στο εξής: εθνική έκθεση).
- 224) Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης εάν η εθνική έκθεση, και ειδικότερα η αξιολόγηση της ισορροπίας που περιλαμβάνεται σε αυτήν, δεν έχει εκπονηθεί με βάση βιολογικούς, οικονομικούς δείκτες και δείκτες χρήσης σκάφους οι οποίοι καθορίζονται στις κοινές κατευθυντήριες γραμμές ⁽⁶⁵⁾ που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.
- 225) Ως εκ τούτου, για τη χορήγηση των ενισχύσεων που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
- α) το οικείο κράτος μέλος πρέπει να έχει υποβάλει στην Επιτροπή την εθνική έκθεση έως τις 31 Μαΐου του έτους N·
  - β) η εθνική έκθεση πρέπει να αποδεικνύει ότι υπάρχει ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των αλιευτικών δυνατοτήτων στο τμήμα του στόλου στο οποίο θα ανήκει το νέο σκάφος· και
  - γ) το συμπέρασμα της εθνικής έκθεσης του έτους N, και ειδικότερα η αξιολόγηση της ισορροπίας που περιλαμβάνεται σε αυτήν, πρέπει να μην έχει αμφισβητηθεί από την Επιτροπή.
- 226) Για τους σκοπούς του σημείου 225) στοιχείο γ), η αξιολόγηση της ισορροπίας που περιλαμβάνεται στην εθνική έκθεση θεωρείται ότι έχει αμφισβητηθεί, εάν η Επιτροπή αποστείλει σχετική επιστολή στο οικείο κράτος μέλος βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 έως τις 31 Μαρτίου του έτους N+1. Εάν δεν αποσταλεί τέτοιου είδους επιστολή εντός της εν λόγω προθεσμίας ή εάν η επιστολή δεν αμφισβητεί την αξιολόγηση της ισορροπίας που περιλαμβάνεται στην εθνική έκθεση, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να προβεί στη χορήγηση της ενίσχυσης.
- 227) Το οικείο κράτος μέλος μπορεί να χορηγήσει ενίσχυση με βάση την εθνική έκθεση του έτους N μόνο έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους N+1.
- 228) Σε καμία στιγμή δεν πρέπει να σημειωθεί υπέρβαση των ανώτατων ορίων αλιευτικής ικανότητας κάθε κράτους μέλους και κάθε τμήματος του στόλου των εξόχως απόκεντρων περιοχών που αναφέρονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, λαμβανομένης υπόψη οποιασδήποτε πιθανής μείωσης αυτών των ανώτατων ορίων δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 6 του εν λόγω κανονισμού. Η ένταξη στον στόλο νέας ικανότητας που αποκτήθηκε χάρη σε ενισχύσεις πρέπει να πραγματοποιείται με πλήρη σεβασμό των εν λόγω ανώτατων ορίων ικανότητας και δεν πρέπει να οδηγεί σε υπέρβασή τους.
- 229) Η ενίσχυση δεν πρέπει να εξαρτάται από την απόκτηση του νέου σκάφους από συγκεκριμένο ναυπηγείο.

⁽⁶⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Κατευθυντήριες γραμμές για την ανάλυση της ισορροπίας μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των αλιευτικών δυνατοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική [COM(2014) 545 final].

- 230) Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 60 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών στην περίπτωση σκαφών συνολικού μήκους κάτω των 12 μέτρων, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50 % του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών στην περίπτωση σκαφών συνολικού μήκους 12 μέτρων και άνω και κάτω των 24 μέτρων, και δεν πρέπει να υπερβαίνει το 25 % του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών, στην περίπτωση σκαφών συνολικού μήκους άνω των 24 μέτρων.
- 231) Το σκάφος που αποκτάται με ενισχύσεις πρέπει να παραμείνει νηολογημένο στην εξόχως απόκεντρη περιοχή για τουλάχιστον 15 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και πρέπει κατά το διάστημα αυτό να εκφορτώνει το σύνολο των αλιευμάτων του σε μια εξόχως απόκεντρη περιοχή. Εάν δεν τηρηθεί ο όρος αυτός, η ενίσχυση πρέπει να επιστραφεί σε ποσό ανάλογο προς το χρονικό διάστημα ή την έκταση της μη συμμόρφωσης.
- 2.3. **Ενισχύσεις για επενδύσεις σε εξοπλισμό που συμβάλλει στην αύξηση της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού που επιτρέπει στα σκάφη να επεκτείνουν τις αλιευτικές ζώνες τους για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας σε εξόχως απόκεντρες περιοχές**
- 232) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε εξοπλισμό που συμβάλλει στην αύξηση της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού που επιτρέπει στα σκάφη να επεκτείνουν τις αλιευτικές ζώνες τους για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας σε εξόχως απόκεντρες περιοχές είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 233) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα θα πρέπει να συμβάλλουν στην ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων, στη βελτίωση της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας επί του σκάφους και, κατά περίπτωση, επιτρέπουν στα αλιευτικά σκάφη να επεκτείνουν τις αλιευτικές ζώνες τους κατά έως και 20 μίλια από την ακτή, για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας.
- 234) Κατά παρέκκλιση από το σημείο 47), οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται για την εκπλήρωση υποχρεωτικών ενωσιακών ή εθνικών απαιτήσεων.
- 235) Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που συνεπάγονται την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα αλιευτικού σκάφους μπορούν να είναι επιλέξιμες μόνο δυνάμει του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 ή του μέρους II κεφάλαιο 3 ενότητα 3.2 του παρόντος εγγράφου.
- 236) Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους μπορούν να είναι επιλέξιμες μόνο δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 ή του μέρους II κεφάλαιο 3 ενότητα 3.3 του παρόντος εγγράφου.
- 237) Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

Κεφάλαιο 3

3. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΣΤΟΛΟ ΚΑΙ ΠΑΥΣΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

- 238) Με σκοπό την ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων, είναι σκόπιμο να συμπεριληφθούν στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ορισμένα μέτρα χρηματοδοτούμενα σε εθνικό επίπεδο που αφορούν τις επενδύσεις σε αλιευτικά σκάφη και την παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- 239) Για να διασφαλιστεί η συνέπεια και η συνοχή μεταξύ της πολιτικής της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις και της ΚΑΠ, οι όροι που ισχύουν για τα εν λόγω μέτρα τα οποία χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο ΕΤΘΑΥ για ισοδύναμα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέτρα, και συγκεκριμένα στα μέτρα των άρθρων 17 έως 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα ενότητα.
- 240) Ενισχύσεις βάσει του παρόντος κεφαλαίου μπορούν επίσης να χορηγούνται στην αλιεία εσωτερικών υδάτων υπό τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις ενότητες 3.1 έως 3.6.
- 241) Όταν χορηγείται ενίσχυση βάσει του παρόντος κεφαλαίου σχετικά με αλιευτικό σκάφος της Ένωσης, το εν λόγω σκάφος δεν πρέπει να μεταβιβαστεί ούτε να μετανηολογηθεί εκτός της Ένωσης για τουλάχιστον πέντε έτη από την τελική καταβολή της ενίσχυσης.

3.1. Πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους

- 242) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 243) Οι ενισχύσεις για την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλο εργαλείο το οποίο θα συνοδεύει τους νέους αλιείς στον τομέα και θα ενθαρρύνει την ανανέωση των γενεών. Για τον λόγο αυτό, οι ενισχύσεις για την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 244) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται μόνο:
- σε φυσικό πρόσωπο ηλικίας έως 40 ετών κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και το οποίο έχει εργαστεί επί τουλάχιστον πέντε έτη ως αλιέας ή έχει αποκτήσει επαρκή επαγγελματικά προσόντα·
  - σε νομικές οντότητες που ανήκουν εξολοκλήρου σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα, έκαστο εκ των οποίων πληροί τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο α)·
  - σε περίπτωση από κοινού πρώτης απόκτησης αλιευτικού σκάφους, σε περισσότερα φυσικά πρόσωπα, έκαστο εκ των οποίων πληροί τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο α)·
  - σε περίπτωση απόκτησης μερικής κυριότητας επί αλιευτικού σκάφους, σε φυσικό πρόσωπο που πληροί τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο α) και το οποίο λογίζεται ότι έχει δικαιώματα ελέγχου επί του εν λόγω σκάφους με την κυριότητα τουλάχιστον του 33 % του σκάφους ή των μεριδίων του σκάφους ή νομικής οντότητας που πληροί τους όρους που καθορίζονται στο στοιχείο β) και η οποία λογίζεται ότι έχει δικαιώματα ελέγχου επί του εν λόγω σκάφους με την κυριότητα τουλάχιστον του 33 % του σκάφους ή των μεριδίων του σκάφους.
- 245) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται μόνο για αλιευτικό σκάφος το οποίο πληροί όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- ανήκει σε τμήμα αλιευτικού στόλου για το οποίο η πλέον πρόσφατη έκθεση αλιευτικής ικανότητας που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 έχει δείξει ότι υπάρχει ισορροπία με τις αλιευτικές δυνατότητες που είναι διαθέσιμες για το εν λόγω τμήμα·
  - είναι εξοπλισμένο για αλιευτικές δραστηριότητες·
  - διαθέτει συνολικό μήκος που δεν υπερβαίνει τα 24 μέτρα·
  - είναι νηολογημένο στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης για τουλάχιστον τρία ημερολογιακά έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στην περίπτωση σκαφών παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας, και για τουλάχιστον πέντε ημερολογιακά έτη στην περίπτωση άλλου τύπου σκάφους· και
  - είναι νηολογημένο στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης για το πολύ 30 ημερολογιακά έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- 246) Για τους σκοπούς του σημείου 245) στοιχείο α) εφαρμόζονται η διαδικασία και οι όροι που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2 σημεία 225) έως 227).
- 247) Όσον αφορά την αλιεία εσωτερικών υδάτων, το σημείο 245) στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται και το σημείο 245) στοιχεία δ) και ε) θα πρέπει να νοούνται ως αναφορά στην ημερομηνία θέσης σε ενεργό υπηρεσία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και όχι στην ημερομηνία νηολόγησης στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης.
- 248) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν τις άμεσες και έμμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους.
- 249) Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

3.2. Αντικατάσταση ή εκσυγχρονισμός κύριου ή βοηθητικού κινητήρα

- 250) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 251) Οι ενισχύσεις για την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλο εργαλείο για την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων, προς την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των εκπομπών CO₂. Για τον λόγο αυτό, οι ενισχύσεις για την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 252) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται μόνο για την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα αλιευτικού σκάφους συνολικού μήκους έως 24 μέτρα.
- 253) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα πρέπει να πληρούν όλους τους ακόλουθους όρους:
- α) το σκάφος ανήκει σε τμήμα στόλου για το οποίο η πλέον πρόσφατη έκθεση αλιευτικής ικανότητας που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 έχει δείξει ότι υπάρχει ισορροπία με τις αλιευτικές δυνατότητες που είναι διαθέσιμες για το εν λόγω τμήμα·
  - β) το σκάφος είναι νηολογημένο στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης για τουλάχιστον πέντε ημερολογιακά έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·
  - γ) για σκάφη παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και σκάφη που χρησιμοποιούνται για την αλιεία εσωτερικών υδάτων, ο νέος ή εκσυγχρονισμένος κινητήρας δεν έχει μεγαλύτερη ισχύ σε kW από τον υπάρχοντα κινητήρα·
  - δ) για άλλα σκάφη συνολικού μήκους έως 24 μέτρα, ο νέος ή εκσυγχρονισμένος κινητήρας δεν έχει μεγαλύτερη ισχύ σε kW από τον υπάρχοντα κινητήρα και εκπέμπει τουλάχιστον 20 % λιγότερο CO₂ σε σύγκριση με τον υπάρχοντα κινητήρα·
  - ε) η αλιευτική ικανότητα που αποσύρεται λόγω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κύριου ή βοηθητικού κινητήρα δεν πρέπει να αναπληρώνεται.
- 254) Για τους σκοπούς του σημείου 253) στοιχείο α) εφαρμόζονται η διαδικασία και οι όροι που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2 σημεία 225) έως 227).
- 255) Όσον αφορά την αλιεία εσωτερικών υδάτων, το σημείο 253) στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται και το σημείο 253) στοιχείο β) θα πρέπει να νοείται ως αναφορά στην ημερομηνία θέσης σε ενεργό υπηρεσία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και όχι στην ημερομηνία νηολόγησης στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης.
- 256) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των όρων της παρούσας ενότητας.
- 257) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι οι κινητήρες που αντικαθίστανται ή εκσυγχρονίζονται υπόκεινται σε φυσική επαλήθευση.
- 258) Η μείωση της εκπομπής CO₂ που απαιτείται δυνάμει του σημείου 253) στοιχείο δ) θα λογίζεται επιτευχθείσα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) εφόσον με βάση σχετικές πληροφορίες που πιστοποιούνται από τον κατασκευαστή των συγκεκριμένων κινητήρων στο πλαίσιο έγκρισης τύπου ή πιστοποιητικού προϊόντος αποδεικνύεται ότι ο νέος κινητήρας εκπέμπει 20 % λιγότερο CO₂ σε σχέση με τον αντικαθιστάμενο κινητήρα·
  - β) εφόσον με βάση σχετικές πληροφορίες που πιστοποιούνται από τον κατασκευαστή των συγκεκριμένων κινητήρων στο πλαίσιο έγκρισης τύπου ή πιστοποιητικού προϊόντος αποδεικνύεται ότι ο νέος κινητήρας χρησιμοποιεί 20 % λιγότερα καύσιμα σε σχέση με τον αντικαθιστάμενο κινητήρα.

- 259) Εφόσον με βάση σχετικές πληροφορίες που πιστοποιούνται από τον κατασκευαστή των συγκεκριμένων κινητήρων στο πλαίσιο έγκρισης τύπου ή πιστοποιητικού προϊόντος για έναν ή αμφοτέρους τους κινητήρες δεν καθίσταται δυνατή η σύγκριση όσον αφορά την εκπομπή CO₂ ή την κατανάλωση καυσίμων, η μείωση της εκπομπής CO₂ που απαιτείται δυνάμει του σημείου 253) στοιχείο δ) θα θεωρείται ότι επιτυγχάνεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) ο νέος κινητήρας χρησιμοποιεί ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και ο αντικαθιστάμενος κινητήρας είναι τουλάχιστον κατά επτά έτη παλαιότερος σε σχέση με τον νέο κινητήρα·
  - β) ο νέος κινητήρας χρησιμοποιεί τύπο καυσίμου ή σύστημα πρόωσης που θεωρείται ότι εκπέμπει λιγότερο CO₂ σε σχέση με τον αντικαθιστάμενο κινητήρα·
  - γ) ο νέος κινητήρας εκπέμπει, σύμφωνα με τις μετρήσεις του οικείου κράτους μέλους, 20 % λιγότερο CO₂ ή χρησιμοποιεί 20 % λιγότερα καύσιμα σε σχέση με τον αντικαθιστάμενο κινητήρα με βάση τη συνήθη αλιευτική προσπάθεια του σχετικού σκάφους.
- 260) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/46 ⁽⁶⁶⁾ εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό των ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών που αναφέρονται στο σημείο 259) στοιχείο α) και για τον περαιτέρω προσδιορισμό μεθοδολογικών στοιχείων για την εφαρμογή του σημείου 259) στοιχείο γ).
- 261) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν τις άμεσες και έμμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό κύριου ή βοηθητικού κινητήρα.
- 262) Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

3.3. **Αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους για τη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας ή της ενεργειακής απόδοσης**

- 263) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους για τους σκοπούς της βελτίωσης της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας ή της ενεργειακής απόδοσης είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 264) Οι ενισχύσεις για την αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλο εργαλείο για την ενθάρρυνση των επιχειρήσεων προς την πραγματοποίηση επενδύσεων για τη βελτίωση της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας ή της ενεργειακής απόδοσης. Για τον λόγο αυτό, οι ενισχύσεις για την αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 265) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα πρέπει να πληρούν όλους τους ακόλουθους όρους:
- α) το αλιευτικό σκάφος ανήκει σε τμήμα στόλου για το οποίο η πλέον πρόσφατη έκθεση αλιευτικής ικανότητας που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 έχει δείξει ότι υπάρχει ισορροπία με τις διαθέσιμες για το εν λόγω τμήμα αλιευτικές δυνατότητες·
  - β) το συνολικό μήκος του αλιευτικού σκάφους δεν υπερβαίνει τα 24 μέτρα·
  - γ) το αλιευτικό σκάφος είναι νηολογημένο στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης για τουλάχιστον 10 ημερολογιακά έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης· και

⁽⁶⁶⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/46 της Επιτροπής, της 13ης Ιανουαρίου 2022, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 όσον αφορά τον προσδιορισμό ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και τον προσδιορισμό μεθοδολογικών στοιχείων για τον καθορισμό της συνήθους αλιευτικής προσπάθειας των αλιευτικών σκαφών (ΕΕ L 9 της 14.1.2022, σ. 27).

δ) η είσοδος νέας αλιευτικής ικανότητας στον στόλο συνεπεία της δράσης αντισταθμίζεται από την προηγούμενη απόσυρση τουλάχιστον ίσης αλιευτικής ικανότητας χωρίς δημόσια ενίσχυση από το ίδιο τμήμα στόλου ή από τμήμα στόλου για το οποίο η πλέον πρόσφατη έκθεση αλιευτικής ικανότητας, που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, κατέδειξε την έλλειψη ισορροπίας μεταξύ της αλιευτικής ικανότητάς του και των διαθέσιμων αλιευτικών δυνατοτήτων.

266) Για τους σκοπούς του σημείου 265) στοιχείο α) εφαρμόζονται η διαδικασία και οι όροι που καθορίζονται στο μέρος II κεφάλαιο 2 ενότητα 2.2 σημεία 225) έως 227).

267) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν:

α) η αύξηση της ολικής χωρητικότητας που απαιτείται για την επακόλουθη εγκατάσταση ή ανακαίνιση των χώρων ενδιαίτησης που προορίζονται για αποκλειστική χρήση του πληρώματος, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υγιεινής, των κοινόχρηστων χώρων, των μαγειρείων και των προστατευτικών κατασκευών·

β) η αύξηση της ολικής χωρητικότητας που απαιτείται για την επακόλουθη βελτίωση ή εγκατάσταση συστημάτων πρόληψης πυρκαγιών, συστημάτων ασφαλείας και συναγερμού ή συστημάτων μείωσης του θορύβου επί του σκάφους·

γ) η αύξηση της ολικής χωρητικότητας που απαιτείται για την επακόλουθη εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων γέφυρας για τη βελτίωση της ναυσιπλοΐας ή του ελέγχου του κινητήρα·

δ) η αύξηση της ολικής χωρητικότητας που απαιτείται για την επακόλουθη εγκατάσταση ή ανανέωση κινητήρα ή συστήματος πρόωσης που παρουσιάζει καλύτερη ενεργειακή απόδοση ή χαμηλότερες εκπομπές CO₂ σε σύγκριση με την προηγούμενη κατάσταση, διαθέτει ισχύ που δεν υπερβαίνει την προηγουμένως πιστοποιηθείσα ισχύ κινητήρα του αλιευτικού σκάφους δυνάμει του άρθρου 40 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου⁽⁶⁷⁾, και του οποίου η μέγιστη ισχύς εξόδου πιστοποιείται από τον κατασκευαστή για το συγκεκριμένο μοντέλο κινητήρα ή συστήματος πρόωσης·

ε) η αντικατάσταση ή ανανέωση του πρωραίου βολβού εφόσον βελτιώνει τη συνολική ενεργειακή απόδοση του αλιευτικού σκάφους.

268) Όσον αφορά την αλιεία εσωτερικών υδάτων, τα στοιχεία α) και δ) του σημείου 265) δεν εφαρμόζονται, ενώ το στοιχείο γ) του σημείου 265) θα πρέπει να νοείται ως αναφορά στην ημερομηνία θέσης σε ενεργό υπηρεσία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και όχι στην ημερομηνία νηολόγησης στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης.

269) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των όρων της παρούσας ενότητας.

270) Το οικείο κράτος μέλος πρέπει να κοινοποιεί στην Επιτροπή τα χαρακτηριστικά του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου του μεγέθους της αυξημένης αλιευτικής ικανότητας και του σκοπού που εξυπηρετεί η εν λόγω αύξηση της αλιευτικής ικανότητας.

271) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν τις άμεσες και έμμεσες δαπάνες που σχετίζονται με τις επενδυτικές ενισχύσεις για τη βελτίωση της ασφαλείας, των συνθηκών εργασίας ή της ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της ολικής χωρητικότητας αλιευτικού σκάφους.

272) Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40 % των επιλέξιμων δαπανών.

3.4. Ενίσχυση για οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων

273) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.

⁽⁶⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως ενωσιακού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποιήσεως των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1).

- 274) Οι ενισχύσεις για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλο εργαλείο το οποίο θα συνδράμει τις δικαιούχους επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα να προσαρμοστούν σε μια νέα κατάσταση, ιδίως μέσω της διαφοροποίησης σε νέους τύπους οικονομικών δραστηριοτήτων ⁽⁶⁸⁾. Για τον λόγο αυτό, οι ενισχύσεις για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 275) Οι ενισχύσεις στις οποίες αναφέρεται η παρούσα ενότητα πρέπει να πληρούν όλους τους ακόλουθους όρους:
- α) η παύση πρέπει να προβλέπεται ως εργαλείο σχεδίου δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013·
  - β) η οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων πρέπει να επιτυγχάνεται με τη διάλυση του αλιευτικού σκάφους ή με τον παροπλισμό και τη μετασκευή του για άλλες δραστηριότητες πλην της εμπορικής αλιείας·
  - γ) το αλιευτικό σκάφος πρέπει να είναι νηολογημένο ως ενεργό και να έχει πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες για τουλάχιστον 90 ημέρες κατ' έτος στη διάρκεια των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·
  - δ) η ισοδύναμη αλιευτική ικανότητα πρέπει να αφαιρείται οριστικά από το μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης και δεν πρέπει να αναπληρώνεται·
  - ε) οι αντίστοιχες αλιευτικές άδειες και οι άδειες αλίευσης πρέπει να ανακαλούνται οριστικά· και
  - στ) οι δικαιούχοι επιχειρήσεις δεν πρέπει να νηολογήσουν κανένα αλιευτικό σκάφος για περίοδο πέντε ετών από την παραλαβή της ενίσχυσης.
- 276) Εάν η φύση της εν λόγω αλιευτικής δραστηριότητας δεν επιτρέπει την άσκησή της καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, η απαίτηση για ελάχιστη αλιευτική δραστηριότητα που καθορίζεται στο σημείο 275) στοιχείο γ) μπορεί να μειωθεί υπό την προϋπόθεση ότι η αναλογία μεταξύ του αριθμού των ημερών δραστηριότητας και του αριθμού των ημερών αλιείας είναι η ίδια με την αναλογία μεταξύ του αριθμού των ημερών δραστηριότητας και του αριθμού των ημερολογιακών ημερών ανά έτος για τις δικαιούχους επιχειρήσεις που αλιεύουν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
- 277) Εκτός από τις ενισχύσεις που αναφέρονται στο σημείο 275), η Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση, να εγκρίνει ενισχύσεις για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων για λόγους οικονομικής φύσης ή για άλλους λόγους που σχετίζονται με τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων, σε δέοντως αιτιολογημένες περιστάσεις που πρέπει να αποδεικνύονται από τα κράτη μέλη. Για παράδειγμα, μπορούν να αιτιολογηθούν οι ενισχύσεις σε περιπτώσεις ζητημάτων που σχετίζονται με την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων βάσει επιστημονικών τεκμηρίων ή όταν το πεδίο των αλιευτικών δραστηριοτήτων σε τοπικό επίπεδο δεν μπορεί πλέον να διατηρηθεί λόγω της μείωσης των αλιευτικών χώρων και υπάρχει ανάγκη να διασφαλιστεί η ομαλή αναδιάρθρωση του τομέα, ακόμη και αν τα σχετικά τμήματα του στόλου βρίσκονται σε κατάσταση ισορροπίας.
- 278) Οι ενισχύσεις σύμφωνα με το σημείο 277) πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο σημείο 275) στοιχεία β) έως στ) και, επιπλέον, οι δικαιούχοι επιχειρήσεις πρέπει να δεσμεύονται να μην αυξήσουν την ενεργό αλιευτική τους ικανότητα από τη στιγμή της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης έως πέντε έτη μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Οι δικαιούχοι επιχειρήσεις πρέπει επίσης να δεσμευτούν ότι δεν θα χρησιμοποιήσουν την ενίσχυση για την αντικατάσταση ή τον εκσυγχρονισμό των κινητήρων τους, εκτός εάν πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139.
- 279) Εάν, ένα έτος πριν από την κοινοποίηση, ένα κράτος μέλος έχει χορηγήσει οποιαδήποτε ενίσχυση ή έχει εκτελέσει πράξεις στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ ή του ΕΤΘΑΥ που οδηγούν σε αύξηση της αλιευτικής ικανότητας σε θαλάσσια λεκάνη, ή εάν συμπεριέλαβε τις εν λόγω πράξεις στο εθνικό πρόγραμμα ΕΤΘΑΥ, το οικείο κράτος μέλος πρέπει να εξηγήσει σε ποιον βαθμό η ενίσχυση για οριστική παύση δραστηριοτήτων στην ίδια θαλάσσια λεκάνη είναι συμβατή με την εν λόγω αύξηση της αλιευτικής ικανότητας και να αποδείξει την αιτιολόγηση και την αναγκαιότητα της ενίσχυσης.

⁽⁶⁸⁾ Για τους σκοπούς της παρούσας ενότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί από τις κρατικές ενισχύσεις για οριστική παύση βλ., για παράδειγμα, υπόθεση SA.101091, απόφαση C(2022) 4764 final της Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 2022, υπόθεση SA.102997, απόφαση C(2022) 6248 final της Επιτροπής της 30ής Αυγούστου 2022 και υπόθεση SA.64737, απόφαση C (2022) 5009 final της Επιτροπής της 18ης Ιουλίου 2022.

- 280) Όσον αφορά την αλιεία εσωτερικών υδάτων, ενισχύσεις για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να χορηγούνται μόνο σε δικαιούχους επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα και σε περιπτώσεις μέτρων διατήρησης που στηρίζονται σε επιστημονικά στοιχεία ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 277). Το σημείο 275) στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται στην αλιεία εσωτερικών υδάτων και τα στοιχεία δ) και στ) του σημείου 275) εφαρμόζονται με αναφορά στο σχετικό εθνικό μητρώο αλιευτικού στόλου, εάν είναι διαθέσιμο βάσει του εθνικού δικαίου, και όχι στο μητρώο αλιευτικού στόλου της Ένωσης. Οι αλιευτικές άδειες και οι άδειες αλιεύσης πρέπει να ανακαλούνται οριστικά, ανεξάρτητα από το αν διατίθεται εθνικό μητρώο αλιευτικού στόλου.
- 281) Επιπλέον, η ακόλουθη προσαρμογή ισχύει για την αλιεία εσωτερικών υδάτων όσον αφορά τον ελάχιστο αριθμό ημερών αλιευτικής δραστηριότητας που ορίζεται στο σημείο 275) στοιχείο γ). Όταν ένα αλιευτικό σκάφος δραστηριοποιείται στην αλιεία πολλαπλών ειδών για τα οποία οι αριθμοί των επιτρεπόμενων ημερών αλιείας στα εσωτερικά ύδατα διαφέρουν, ο αριθμός των ημερών αλιείας για τον υπολογισμό της αναλογίας που ορίζεται στο σημείο 276) είναι ο μέσος όρος του αριθμού των επιτρεπόμενων ημερών αλιείας για τα αλιεύματα του εν λόγω σκάφους. Ωστόσο, ο ελάχιστος αριθμός των ημερών αλιευτικής δραστηριότητας που προκύπτει από την εν λόγω προσαρμογή δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να είναι μικρότερος από 30 ημέρες ή μεγαλύτερος από 90 ημέρες.
- 282) Οι ενισχύσεις για οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να χορηγούνται μόνο σε:
- α) ιδιοκτήτες των αλιευτικών σκαφών της Ένωσης τα οποία αφορά η οριστική παύση· και
- β) αλιείς που έχουν εργαστεί επί αλιευτικού σκάφους της Ένωσης το οποίο αφορά η οριστική παύση για τουλάχιστον 90 ημέρες κατ' έτος στη διάρκεια των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- 283) Ο ελάχιστος αριθμός εργάσιμων ημερών που ορίζεται στο σημείο 282) στοιχείο β) αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τα σημεία 276) και 281), όταν τα εν λόγω σημεία ισχύουν για το αλιευτικό σκάφος επί του οποίου ο αλιέας ασκεί τη δραστηριότητα.
- 284) Οι αλιείς στους οποίους γίνεται αναφορά στο σημείο 282) στοιχείο β) πρέπει να παύσουν κάθε αλιευτική δραστηριότητα για περίοδο πέντε ετών από τη λήψη της ενίσχυσης. Στην περίπτωση που αλιέας επανέλθει στην αλιευτική δραστηριότητα εντός της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά της ενίσχυσης πρέπει να ανακτηθούν από το οικείο κράτος μέλος κατ' ανάλογο ποσό προς την περίοδο κατά την οποία δεν πληρούνταν ο όρος που καθορίζεται στην πρώτη περίοδο του παρόντος σημείου.
- 285) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την οριστική παύση, μεταξύ άλλων για να εξασφαλίζουν ότι η ικανότητα έχει αποσυρθεί οριστικά και ότι το σκάφος ή οι αλιείς έπαυσαν κάθε αλιευτική δραστηριότητα έπειτα από το μέτρο. Απουσία εθνικού μητρώου αλιευτικού στόλου που να ισχύει για τα εσωτερικά ύδατα, τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω μηχανισμοί ελέγχου και επιβολής διασφαλίζουν διαχείριση της αλιευτικής ικανότητας συγκρίσιμη με εκείνη που εφαρμόζεται στη θαλάσσια αλιεία.
- 286) Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπολογίζονται στο επίπεδο του μεμονωμένου δικαιούχου.
- 287) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν:
- α) σε περίπτωση διάλυσης του αλιευτικού σκάφους:
- (i) το κόστος της διάλυσης·
- (ii) αποζημίωση για την απώλεια αξίας του αλιευτικού σκάφους, μετρούμενη ως η τρέχουσα αξία πώλησής του·
- β) σε περίπτωση παροπλισμού και μετασκευής για δραστηριότητες πλην της εμπορικής αλιείας: τις επενδυτικές δαπάνες που σχετίζονται με τη μετατροπή του αλιευτικού σκάφους για τους σκοπούς άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων· και
- γ) τις δαπάνες που σχετίζονται με τους αλιείς που προδιορίζονται στο σημείο 282) στοιχείο β) μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν τις υποχρεωτικές κοινωνικές δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή της οριστικής παύσης, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από άλλες εθνικές διατάξεις σε περίπτωση παύσης επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- 288) Η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες μεθόδους υπολογισμού εφόσον κρίνει ότι οι μέθοδοι αυτές βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και δεν συνεπάγονται υπεραντιστάθμιση οποιασδήποτε δικαιούχου επιχείρησης.

289) Από τις επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να αφαιρούνται τυχόν δαπάνες που δεν προκλήθηκαν από την οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τις οποίες θα πραγματοποιούσε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση.

290) Η ενίσχυση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

3.5. Ενισχύσεις για την προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων

291) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για την προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος Ι κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.

292) Οι ενισχύσεις για προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλο εργαλείο το οποίο θα συνδράμει τον κλάδο ώστε να αντιδράσει σε καταστάσεις που δικαιολογούν την περιορισμένη αναστολή της αλιευτικής προσπάθειας⁽⁶⁹⁾. Για τον λόγο αυτό, οι ενισχύσεις για προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.

293) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) μέτρα διατήρησης, όπως αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ), δ) και ι) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 ή, κατά περίπτωση στην Ένωση, ισοδύναμα μέτρα διατήρησης που θεσπίζονται από περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας, υπό την προϋπόθεση ότι απαιτείται μείωση της αλιευτικής προσπάθειας, βάσει επιστημονικών γνωμοδοτήσεων, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ΚΑΠ, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και στο άρθρο 2 παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013·

β) μέτρα της Επιτροπής σε περίπτωση σοβαρής απειλής για τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013·

γ) μέτρα έκτακτης ανάγκης του κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013·

δ) τη διακοπή, για λόγους ανωτέρας βίας, της εφαρμογής συμφωνίας σύμπραξης βιώσιμης αλιείας ή σχετικού πρωτοκόλλου· και

ε) περιβαλλοντικά περιστατικά ή υγειονομικές κρίσεις, όπως αναγνωρίζονται επισήμως από τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους.

294) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται μόνον όταν οι αλιευτικές δραστηριότητες του συγκεκριμένου σκάφους ή αλιεία διακόπτονται τουλάχιστον 30 ημέρες εντός συγκεκριμένου ημερολογιακού έτους.

295) Οι ενισχύσεις για προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να χορηγούνται μόνο σε:

α) ιδιοκτήτες ή επιχειρήσεις αλιευτικών σκαφών της Ένωσης που είναι νηολογημένα ως ενεργά και έχουν πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες για τουλάχιστον 120 ημέρες κατά τα δύο τελευταία ημερολογιακά έτη που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·

β) αλιείς που έχουν εργαστεί επί αλιευτικού σκάφους της Ένωσης το οποίο αφορά η προσωρινή παύση για τουλάχιστον 120 ημέρες στη διάρκεια των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης·

γ) πεζούς αλιείς που έχουν πραγματοποιήσει αλιευτικές δραστηριότητες για τουλάχιστον 120 ημέρες εντός των δύο ημερολογιακών ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

296) Εάν ο χαρακτήρας της εν λόγω αλιευτικής δραστηριότητας συνεπάγεται ότι δεν είναι δυνατόν να ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, η περίοδος των 120 ημερών που καθορίζεται στο σημείο 295) στοιχεία α), β) και γ) μπορεί να μειωθεί υπό την προϋπόθεση ότι η αναλογία μεταξύ του αριθμού των ημερών δραστηριότητας και του αριθμού των ημερών αλιείας είναι η ίδια με την αναλογία μεταξύ του αριθμού των ημερών δραστηριότητας και του αριθμού των ημερολογιακών ημερών ανά έτος για τις δικαιούχους επιχειρήσεις που αλιεύουν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

⁽⁶⁹⁾ Για τους σκοπούς της παρούσας ενότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί από τις κρατικές ενισχύσεις για προσωρινή παύση: βλ., για παράδειγμα, υπόθεση SA.62426, απόφαση C(2021) 2780 final της Επιτροπής της 23ης Απριλίου 2021, υπόθεση SA.64035, απόφαση C(2021) 6458 final της Επιτροπής της 3ης Σεπτεμβρίου 2021 και υπόθεση SA.102242, απόφαση C(2022) 2983 final της Επιτροπής της 10ης Μαΐου 2022.

- 297) Όσον αφορά την αλιεία εσωτερικών υδάτων, ενισχύσεις για προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μπορούν να χορηγούνται μόνο σε δικαιούχους επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα και σε περιπτώσεις μέτρων διατήρησης που στηρίζονται σε επιστημονικά στοιχεία ή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 293) στοιχείο ε). Το σημείο 295) στοιχείο α) εφαρμόζεται με αναφορά στο σχετικό εθνικό μητρώο αλιευτικού στόλου, εάν είναι διαθέσιμο βάσει του εθνικού δικαίου.
- 298) Επιπλέον, η ακόλουθη προσαρμογή ισχύει για την αλιεία εσωτερικών υδάτων όσον αφορά τον ελάχιστο αριθμό ημερών αλιευτικής δραστηριότητας που ορίζεται στο σημείο 295) στοιχεία α), β) και γ). Όταν ένα αλιευτικό σκάφος ή ένας αλιεύς δραστηριοποιείται στην αλιεία πολλαπλών ειδών για τα οποία οι αριθμοί των επιτρεπόμενων ημερών αλιείας στα εσωτερικά ύδατα διαφέρουν, ο αριθμός των ημερών αλιείας για τον υπολογισμό της αναλογίας που ορίζεται στο σημείο 296) είναι ο μέσος όρος του αριθμού των επιτρεπόμενων ημερών αλιείας για τα αλιεύματα του εν λόγω σκάφους ή του αλιέα. Ωστόσο, ο ελάχιστος αριθμός των ημερών αλιευτικής δραστηριότητας που προκύπτει από την εν λόγω προσαρμογή δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να είναι μικρότερος από 40 ημέρες ή μεγαλύτερος από 120 ημέρες.
- 299) Οι ενισχύσεις που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα μπορούν να χορηγούνται για μέγιστη διάρκεια 12 μηνών ανά σκάφος ή ανά αλιέα κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού του ΕΤΘΑΥ, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης, είτε πρόκειται για εθνική χρηματοδότηση είτε για συγχρηματοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139. Τα κράτη μέλη οφείλουν σε τέτοιες περιπτώσεις να τηρούν την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που προβλέπεται στο σημείο 346).
- 300) Όλες οι αλιευτικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από τα συγκεκριμένα σκάφη ή τους συγκεκριμένους αλιείς πρέπει να αναστέλλονται ουσιαστικά κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορά η προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- 301) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την προσωρινή παύση, μεταξύ άλλων για να διασφαλίζουν ότι το συγκεκριμένο σκάφος ή ο συγκεκριμένος αλιεύς έχει παύσει κάθε αλιευτική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορά το μέτρο.
- 302) Οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν:
- α) απώλεια εισοδήματος λόγω της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων· και
  - β) άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση, την επισκευή και τη διατήρηση μη χρησιμοποιούμενων στοιχείων ενεργητικού κατά τη διάρκεια της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- 303) Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπολογίζονται στο επίπεδο του μεμονωμένου δικαιούχου.
- 304) Η απώλεια εισοδήματος πρέπει να υπολογίζεται με αφαίρεση:
- α) του γινόμενου της ποσότητας των αλιευτικών προϊόντων που παράχθηκαν κατά το έτος της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων επί τη μέση τιμή πώλησης κατά το εν λόγω έτος, από
  - β) το γινόμενο της μέσης ετήσιας ποσότητας προϊόντων αλιείας που παράχθηκαν κατά την προηγούμενη της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων τριετή χρονική περίοδο ή ενός τριετούς μέσου όρου βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής, επί τη μέση τιμή πώλησης.
- 305) Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση, την επισκευή και τη διατήρηση μη χρησιμοποιούμενων στοιχείων ενεργητικού κατά τη διάρκεια της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων πρέπει να υπολογίζονται με βάση τον μέσο όρο των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά την τριετή περίοδο που προηγήθηκε της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων ή ενός τριετούς μέσου όρου βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων, αποκλεισμένων της ανώτατης και της κατώτατης τιμής.
- 306) Στις επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να συμπεριληφθούν άλλες δαπάνες που πραγματοποίησε η δικαιούχος επιχείρηση λόγω της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων αλλά πρέπει να αφαιρεθούν από αυτές τυχόν δαπάνες που δεν προκλήθηκαν από την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, τις οποίες θα πραγματοποίησε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση.

- 307) Η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες μεθόδους υπολογισμού εφόσον κρίνει ότι οι μέθοδοι αυτές βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και δεν συνεπάγονται υπεραντιστάθμιση οποιασδήποτε δικαιούχου επιχείρησης.
- 308) Όταν ένα σκάφος χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της προσωρινής παύσης για δραστηριότητες εκτός της εμπορικής αλιείας, τυχόν εισόδημα πρέπει να δηλώνεται και να αφαιρείται από την ενίσχυση που χορηγείται βάσει της παρούσας ενότητας και δεν πρέπει να χορηγείται ενίσχυση για άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση, την επισκευή και τη διατήρηση μη χρησιμοποιούμενων στοιχείων ενεργητικού κατά τη διάρκεια της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- 309) Σε περίπτωση που μια ΜΜΕ συστάθηκε σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών από την ημερομηνία προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων, η αναφορά στις τριετείς ή πενταετείς περιόδους των σημείων 304) στοιχείο β) και 305) πρέπει να νοείται ως αναφορά στην ποσότητα που παράγεται και πωλείται, ή στις δαπάνες που πραγματοποιούνται, από μια μέση επιχείρηση του ίδιου μεγέθους με τον αιτούντα, δηλαδή πολύ μικρή επιχείρηση, μικρή επιχείρηση ή μεσαία επιχείρηση, αντιστοίχως, στον εθνικό ή περιφερειακό τομέα που επλήγη από την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- 310) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, που λαμβάνονται για τον σκοπό της προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων πρέπει να περιορίζονται στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

3.6. Ενίσχυση ρευστότητας σε αλιείς

- 311) Η Επιτροπή θα θεωρεί ότι οι ενισχύσεις ρευστότητας σε αλιείς είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στο μέρος I κεφάλαιο 3 και πληρούν τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 312) Οι ενισχύσεις ρευστότητας σε αλιείς μπορούν να αποτελέσουν κατάλληλο εργαλείο το οποίο θα συνδράμει τις επιχειρήσεις του κλάδου ώστε να αντιδράσουν σε περιστάσεις που απειλούν τη βιωσιμότητά τους. Για τον λόγο αυτό, οι ενισχύσεις ρευστότητας σε αλιείς μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προωθήσουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιοχών, χωρίς να αλλοιώνονται οι όροι των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούν τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα ενότητα.
- 313) Οι ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν κατ' εξαίρεση να εγκρίνονται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που πρέπει να αποδεικνύονται από το κράτος μέλος, για την αντιστάθμιση της απώλειας εισοδήματος των ιδιοκτητών σκαφών και των αλιέων που οφείλεται σε εξωγενή γεγονότα τα οποία συνεπάγονται προσωρινό περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων. Τα ακόλουθα δεν αποτελούν τέτοια εξωγενή γεγονότα:
- α) οι περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στην ενότητα 3.5 του παρόντος κεφαλαίου·
  - β) μέτρα διατήρησης που λαμβάνονται βάσει συμφωνιών σύμπραξης βιώσιμης αλιείας και συμφωνιών περί ανταλλαγής ή κοινής διαχείρισης·
  - γ) η μείωση ή η απώλεια αλιευτικών δυνατοτήτων εντός των υδάτων της ΕΕ στο πλαίσιο της εφαρμογής της ΚΑΠ·
  - δ) η μείωση ή η απώλεια αλιευτικών δυνατοτήτων όσον αφορά μη ενωσιακά ύδατα, π.χ. λόγω μη ανανέωσης, αναστολής, καταγγελίας ή επαναδιαπραγμάτευσης συμφωνίας σύμπραξης βιώσιμης αλιείας και συμφωνιών περί ανταλλαγής ή κοινής διαχείρισης ή μέτρων για τον καθορισμό και την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων που λαμβάνονται με βάση τις εν λόγω συμφωνίες ή υπό την αιγίδα περιφερειακής οργάνωσης διαχείρισης της αλιείας.
- 314) Οι ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν να χορηγούνται μόνο όταν υπάρχει άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των εξωγενών γεγονότων και της απώλειας εισοδήματος. Για παράδειγμα, ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν να δικαιολογούνται όταν δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν αλιευτικές δραστηριότητες λόγω της προσωρινής μη διαθεσιμότητας λιμενικών υποδομών.
- 315) Ενισχύσεις βάσει της παρούσας ενότητας μπορούν επίσης να χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας εσωτερικών υδάτων.
- 316) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις που συνδέονται με τις ενισχύσεις ρευστότητας σε αλιείς.

- 317) Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι η απώλεια εισοδήματος λόγω εξωγενών γεγονότων.
- 318) Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να υπολογίζονται στο επίπεδο του μεμονωμένου δικαιούχου.
- 319) Η απώλεια εισοδήματος πρέπει να υπολογίζεται με αφαίρεση:
- του γινομένου της ποσότητας των αλιευτικών προϊόντων που παρήχθη κατά το έτος επέλευσης των εξωγενών γεγονότων επί τη μέση τιμή πώλησης κατά το εν λόγω έτος,
από
  - το γινόμενο της μέσης ετήσιας ποσότητας αλιευτικών προϊόντων που παρήχθη κατά την προηγηθείσα των εξωγενών γεγονότων τριετή χρονική περίοδο ή ενός τριετούς μέσου όρου βασισμένου στην πενταετή περίοδο που προηγήθηκε των εξωγενών γεγονότων, εξαιρουμένης της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής, επί τη μέση τιμή πώλησης.
- 320) Στις επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να συμπεριληφθούν άλλες δαπάνες που πραγματοποίησε η δικαιούχος επιχείρηση λόγω των εξωγενών γεγονότων αλλά πρέπει να αφαιρεθούν από αυτές τυχόν δαπάνες που δεν προκλήθηκαν από τα εξωγενή γεγονότα, τις οποίες θα πραγματοποιούσε ούτως ή άλλως η δικαιούχος επιχείρηση.
- 321) Η Επιτροπή δύναται να αποδεχθεί άλλες μεθόδους υπολογισμού εφόσον κρίνει ότι οι μέθοδοι αυτές βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και δεν συνεπάγονται υπεραντιστάθμιση οποιασδήποτε δικαιούχου επιχείρησης.
- 322) Όταν ένα σκάφος χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια των εξωγενών γεγονότων για δραστηριότητες εκτός της εμπορικής αλιείας, τα τυχόν έσοδα πρέπει να δηλώνονται και να αφαιρούνται από την ενίσχυση που χορηγείται βάσει της παρούσας ενότητας.
- 323) Σε περίπτωση που μια ΜΜΕ συστάθηκε σε διάστημα μικρότερο των τριών ετών από την ημερομηνία εκδήλωσης των εξωγενών γεγονότων, η αναφορά στις τριετείς ή πενταετείς περιόδους του σημείου 319) στοιχείο β) πρέπει να νοείται ως αναφορά στην ποσότητα που παράγεται και πωλείται από μια μέση επιχείρηση του ίδιου μεγέθους με τον αιτούντα, δηλαδή πολύ μικρή επιχείρηση ή μικρή επιχείρηση ή μεσαία επιχείρηση, αντιστοίχως, στον εθνικό ή περιφερειακό τομέα που επλήγη από τα εξωγενή γεγονότα.
- 324) Οι ενισχύσεις και τυχόν άλλες πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών βάσει ασφαλιστικών συμβάσεων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- 325) Η Επιτροπή, ακολουθώντας την καθιερωμένη πρακτική των προηγούμενων κατευθυντήριων γραμμών της, και προκειμένου να συμβάλει στη διαφάνεια και την τακτική επανεξέταση όλων των υφιστάμενων καθεστώτων ενίσχυσης, θα εγκρίνει αποκλειστικά καθεστώτα ενίσχυσης περιορισμένης διάρκειας. Τα καθεστώτα ενισχύσεων πρέπει καταρχήν να εφαρμόζονται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα επτά έτη.
- 326) Για να διασφαλιστεί ο περιορισμός της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και των εμπορικών συναλλαγών, η Επιτροπή δύναται να απαιτήσει τα καθεστώτα ενισχύσεων που αναφέρονται στο σημείο 327) να υπόκεινται σε εκ των υστέρων αξιολόγηση. Οι αξιολογήσεις θα διενεργούνται για καθεστώτα ενισχύσεων στα οποία οι δυνητικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και των εμπορικών συναλλαγών είναι εξαιρετικά έντονες, δηλαδή για εκείνα που ενδέχεται να οδηγήσουν σε σημαντικό περιορισμό ή στρέβλωση του ανταγωνισμού, εάν η εφαρμογή τους δεν επανεξεταστεί σε εύθετο χρόνο.
- 327) Εκ των υστέρων αξιολόγηση μπορεί να απαιτείται για καθεστώτα ενισχύσεων με μεγάλους προϋπολογισμούς ενίσχυσης, ή τα οποία περιέχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά, ή όταν προβλέπονται σημαντικές αλλαγές στην αγορά ή τεχνολογικές ή κανονιστικές αλλαγές. Σε κάθε περίπτωση, η αξιολόγηση θα απαιτείται για καθεστώτα των οποίων ο προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων ή οι λογιστικοποιημένες δαπάνες υπερβαίνουν τα 150 εκατ. EUR σε δεδομένο έτος ή τα 750 εκατ. EUR για τη συνολική τους διάρκεια, δηλαδή για τη συνδυασμένη διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων και κάθε προγενέστερου καθεστώτος που καλύπτει παρόμοιο στόχο και γεωγραφική περιοχή, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2023. Αμβανομένων υπόψη των στόχων της αξιολόγησης, και προκειμένου να αποφευχθεί η δυσανάλογη επιβάρυνση για τα κράτη μέλη, εκ των υστέρων αξιολογήσεις απαιτούνται μόνο για καθεστώτα ενισχύσεων των οποίων η συνολική διάρκεια υπερβαίνει τα τρία έτη, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2023.

- 328) Υπάρχει δυνατότητα απαλλαγής από την απαίτηση της εκ των υστέρων αξιολόγησης για καθεστώτα ενισχύσεων που αποτελούν άμεσο διάδοχο καθεστώτος ενισχύσεων που καλύπτει παρόμοιο στόχο και γεωγραφική περιοχή, έχει υποβληθεί σε αξιολόγηση και επί του οποίου έχει εκδοθεί τελική έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με το σχέδιο αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή και δεν έχουν συναχθεί αρνητικά πορίσματα. Εάν η τελική έκθεση αξιολόγησης ενός καθεστώτος ενισχύσεων δεν συμμορφώνεται με το εγκεκριμένο σχέδιο αξιολόγησης, το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων πρέπει να αναστέλλεται με άμεση ισχύ.
- 329) Ο στόχος της αξιολόγησης θα πρέπει να συνίσταται στην επαλήθευση του αν έχουν εκπληρωθεί οι παραδοχές και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων κηρύχθηκε συμβατό το καθεστώς ενισχύσεων, και ειδικότερα η αναγκαιότητα και η αποτελεσματικότητα του μέτρου ενίσχυσης με βάση τους γενικούς και ειδικούς στόχους του. Θα πρέπει επίσης να αξιολογείται ο αντίκτυπος του καθεστώτος ενισχύσεων στον ανταγωνισμό και στις εμπορικές συναλλαγές.
- 330) Για τα καθεστώτα ενισχύσεων που υπόκεινται στην απαίτηση αξιολόγησης σύμφωνα με το σημείο 327), τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιούν προσχέδιο αξιολόγησης, το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αξιολόγησης του καθεστώτος ενισχύσεων από την Επιτροπή, ως εξής:
- α) μαζί με το καθεστώς ενισχύσεων, εάν ο σχετικός προϋπολογισμός κρατικών ενισχύσεων του καθεστώτος ενισχύσεων υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR σε δεδομένο έτος ή τα 750 εκατ. EUR για τη συνολική του διάρκεια·
  - β) εντός 30 εργάσιμων ημερών μετά από σημαντική αλλαγή που συνεπάγεται αύξηση του προϋπολογισμού του καθεστώτος ενισχύσεων σε ποσό άνω των 150 εκατ. EUR σε δεδομένο έτος ή άνω των 750 εκατ. EUR για τη συνολική διάρκεια του καθεστώτος ενισχύσεων·
  - γ) εντός 30 εργάσιμων ημερών μετά την εγγραφή σε επίσημους λογαριασμούς δαπανών του καθεστώτος ενισχύσεων που υπερβαίνουν τα 150 εκατ. EUR σε οποιοδήποτε έτος.
- 331) Το προσχέδιο αξιολόγησης πρέπει να είναι σύμφωνο με τις κοινές μεθοδολογικές αρχές που παρέχει η Επιτροπή⁽⁷⁰⁾. Τα κράτη μέλη πρέπει να δημοσιεύουν το σχέδιο αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή.
- 332) Η εκ των υστέρων αξιολόγηση πρέπει να διενεργείται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα από την αρχή χορήγησης της ενίσχυσης βάσει του σχεδίου αξιολόγησης. Κάθε αξιολόγηση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον μία ενδιάμεση και μία τελική έκθεση αξιολόγησης. Τα κράτη μέλη πρέπει να δημοσιεύουν και τις δύο εκθέσεις.
- 333) Η τελική έκθεση αξιολόγησης πρέπει να υποβάλλεται στην Επιτροπή εγκαίρως ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση της πιθανής παράτασης του καθεστώτος ενισχύσεων και το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη του. Η περίοδος αυτή μπορεί να μειωθεί για τα καθεστώτα που ενεργοποιούν την απαίτηση αξιολόγησης κατά τα τελευταία δύο έτη εφαρμογής τους. Το ακριβές πεδίο εφαρμογής και η μεθοδολογία κάθε αξιολόγησης που πρόκειται να διενεργηθεί θα καθορίζονται στην απόφαση έγκρισης του καθεστώτος ενίσχυσης. Στην κοινοποίηση κάθε επακόλουθου μέτρου ενίσχυσης με παρόμοιο στόχο πρέπει να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

2. ΡΗΤΡΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

- 334) Πρέπει να προβλέπεται ρήτρα αναθεώρησης για συγκεκριμένες δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι δικαιούχοι επιχειρήσεις των μέτρων που καλύπτονται από το μέρος I κεφάλαιο 2 ενότητα 2.3, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις προσαρμόζονται σε περίπτωση τροποποίησης των σχετικών υποχρεωτικών προτύπων, απαιτήσεων ή υποχρεώσεων που αναφέρονται στα άρθρα 38 και 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2473.
- 335) Εάν η δικαιούχος επιχείρηση δεν αποδεχθεί ή δεν εφαρμόσει τις προσαρμογές που αναφέρονται στο σημείο 334), η δέσμευση λήγει από τη στιγμή της απόρριψής της και το ποσό της ενίσχυσης μειώνεται στο ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στην περίοδο μέχρι τη λήξη της δέσμευσης.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

- 336) Η Επιτροπή θα εφαρμόζει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές από την 1η Απριλίου 2023.

⁽⁷⁰⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Common methodology for State aid evaluation (Κοινή μεθοδολογία για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων) [SWD(2014) 179 final της 28.5.2014].

- 337) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αντικαθιστούν τις κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση των κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ⁽⁷¹⁾ που εκδόθηκαν το 2015.
- 338) Η Επιτροπή θα εφαρμόζει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές για όλα τα κοινοποιούμενα μέτρα ενισχύσεων για τα οποία καλείται να λάβει απόφαση μετά την 1η Απριλίου 2023, ακόμη και στην περίπτωση κοινοποίησης της ενίσχυσης πριν από την εν λόγω ημερομηνία.
- 339) Ωστόσο, οι μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει εγκεκριμένων καθεστώτων ενισχύσεων και κοινοποιούνται στην Επιτροπή στο πλαίσιο υποχρέωσης μεμονωμένης κοινοποίησης των ενισχύσεων αυτού του είδους θα αξιολογούνται βάσει των κατευθυντήριων γραμμών που εφαρμόζονται για το εγκεκριμένο καθεστώς ενισχύσεων στο οποίο βασίζονται οι μεμονωμένες ενισχύσεις.
- 340) Οι παράνομες ενισχύσεις θα αξιολογούνται σύμφωνα με τους κανόνες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Οι μεμονωμένες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο παράνομου καθεστώτος ενισχύσεων θα αξιολογούνται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται στο παράνομο καθεστώς ενισχύσεων κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της μεμονωμένης ενίσχυσης.

4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΜΕΤΡΑ

- 341) Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή προτείνει στα κράτη μέλη να τροποποιήσουν, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 το αργότερο, τα υφιστάμενα καθεστώτα τους ενισχύσεων, ώστε να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
- 342) Τα κράτη μέλη καλούνται να διαβιβάσουν τη ρητή και άνευ όρων συγκατάθεσή τους ως προς τα προτεινόμενα κατάλληλα μέτρα εντός δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Για εγκεκριμένα μέτρα, τα οποία είχαν προγραμματιστεί να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit ⁽⁷²⁾, τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν να χορηγούν ενισχύσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εγκρίθηκαν το 2015, στην έκδοση που ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις αντίστοιχες αποφάσεις της Επιτροπής.
- 343) Εάν η Επιτροπή δεν λάβει απάντηση, θα θεωρήσει ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν συμφωνεί με τα προταθέντα μέτρα.

5. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

- 344) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽⁷³⁾ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽⁷⁴⁾, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Επιτροπή ετήσιες εκθέσεις.
- 345) Η ετήσια έκθεση πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μετεωρολογικές πληροφορίες σχετικά με το είδος, τον χρόνο, το σχετικό μέγεθος και την τοποθεσία των φαινομένων που αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητες 1.1 και 1.2 και πληροφορίες για τις νόσους των ζώων και τις περιπτώσεις προσβολής από ξένα χωροκατακτητικά είδη που αναφέρονται στο μέρος II κεφάλαιο 1 ενότητα 1.3. Η υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που προβλέπεται στο παρόν σημείο αφορά μόνο τα εκ των προτέρων καθεστώτα-πλαίσια.
- 346) Επιπλέον, η ετήσια έκθεση πρέπει επίσης να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων που αναφέρεται στο μέρος II κεφάλαιο 3 ενότητα 3.5.
- 347) Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες για τα υφιστάμενα καθεστώτα ενισχύσεων κατά περίπτωση, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

⁽⁷¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ C 217 της 2.7.2015, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε με την ΕΕ C 422 της 22.11.2018, σ. 1).

⁽⁷²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2021, για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (ΕΕ L 357 της 8.10.2021, σ. 1).

⁽⁷³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

⁽⁷⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

- 348) Τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν λεπτομερή αρχεία σχετικά με όλα τα μέτρα ενίσχυσης. Τα αρχεία αυτά πρέπει να περιέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να αποδειχθεί ότι έχουν τηρηθεί όλες οι προϋποθέσεις που ορίζουν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, συμπεριλαμβανομένων των επιλέξιμων δαπανών και της μέγιστης έντασης ενίσχυσης, κατά περίπτωση. Τα αρχεία αυτά πρέπει να φυλάσσονται για 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και να διατίθενται στην Επιτροπή κατόπιν αιτήματος.

6. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

- 349) Η Επιτροπή μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να αποφασίσει να αναθεωρήσει ή να τροποποιήσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο για λόγους που συνδέονται με την πολιτική ανταγωνισμού ή προκειμένου να ληφθούν υπόψη άλλες ενωσιακές πολιτικές, διεθνείς δεσμεύσεις, εξελίξεις στις αγορές ή για κάθε άλλη βάσιμη αιτιολογία.
-